

باسمه تعالی

فهرستبرگه منابع چاپ سنگی - اداره مخطوطات

شماره ثبت: ۱۲۳۴۰

رده‌بندی دیویی: ۱۲۶۹ م ۲۸۱ م ۲۹۷/۷۹

سرشناسه: مجلسی، محمدباقر بن محمدتقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۱ق.

عنوان قراردادی:

عنوان: مفاتیح الغیب

کاتب: تاریخ کتابت:

محل نشر: [هند] ناشر: کارخانه علی بخش تاریخ نشر: ۱۲۶۹ ق

صفحه شمار: ۳۶ ص مصور□ درسی□ گراور یا افست□

زبان: فارسی ابعاد: ۱۷×۲۶ نوع خط: نستعلیق

روش تهیه: وقفی☑ اهدایی□ خریداری□ ارسالی□

توضیحات: سید محمد شوشتری تاریخ ثبت: ۱۳۰۹ ق

یادداشتها:

موضوع(ها): ۱. استخاره

شناسه(های) افزوده: الف. شوشتری، محمد، واقف.

ب. عنوان.

فهرستنگار: رسزاده تاریخ فهرستگاری: شهریور ۸۸

قاعده

درباب تحقیقات محصول ڈاک خطوط

بہنگی وقیمت اشٹامت بابت دستاویزات

بسم اللہ الرحمن الرحیم

جو کہ دریافت ہوا قاعدہ رسل ورسائل کتابت کا جو ڈاک خانہ انگریزی مین جاتا ہے پر ضرور ہی اس نظر سے واسطے فائدہ عام کی شرح اوسکی مع تعدادِ وزن اور محصول اور مسافت کے زیبِ صفحہ کیا جاتا ہی اور وہ یہہ ہی کہ اگر خط چار رتّے سی تین ماشہ تک ہوگا اور ایک میل سے سو میل تک پہنچیگا اوس مقام پر کہ جہان ڈاک خانہ سرکاری مقرر ہو تو محصول اوسکا آدہ آنہ یعنے چہہ پائی لیا جائیگا اور اگر تین ماشہ سے ذرا بہی بڑہا تو ایک تولہ تک دونا محصول دینا پڑیگا اور اگر تولہ بہر سے کچہہ بڑہا تو ڈیڑہ تولہ کا محصول مقرر ہی اور اگر اس سی بہی کچہہ زیادہ ہوا تو دو تولہ کا محصول لیا جاویگا اسی طرح پر بارہ تولہ تک خطیا اور کوئی چیز خطون کی ڈاک مین جا سکتی ہی اور اگر بارہ تولہ سے کچہہ بہی بڑہا تو وہ چیز ڈاک بہنگی وغیرہ مین جاوی گی اور اگر وہ

مقام جہان خط پہنچےگا اوس ضلع مین جہان کہ ڈاک گہر مقرر ہی واقع ہو تو محصول مندرجہ بالا کی
علاوہ محصولِ ضلع حسب مندرجہ صدر آدہ آنہ لیا جاویگا مثلاً خط دہلی سے بہیجا مرادنگر کو تو
ایک محصول دہلی سے میرٹہہ تک کا کہ جہان ڈاک گہر ہی لیا جائیگا اور دوسرا میرٹہہ سی مرادنگر
کا کہ وہان ڈاک گہر نہین لیا جائیگا اور حساب محصول کا میل پر یہہ ہے کہ ایک میل سی سَو میل
تک آدہ آنہ اور سَو سی دو سَو تک ایک آنہ اور دو سَو سی تین سَو تک دو آنہ اور تین سَو سی
پانسو تک تین آنہ اور پانچ سَو سی سات سَو تک چار آنہ اور سات سَو سی نو سَو تک پانچ آنہ اور
نو سَو سی گیارہ سَو تک چہہ آنہ اور گیارہ سَو سے تیئیس ۲۳ سَو تک سات آنہ اور اس سے زیادہ
پر آٹہہ آنہ واضح ہو کہ آٹہہ آنہ سے زیادہ محصول نہین اور یہہ سب محصول جو اوپر بیان کیا گیا
ہی واسطے تین ماشہ کے ہے اب واضح ہو کہ ادائے محصول کے دو طریق ہین ایک یہہ کہ خط
بہیجنے والا دیوے اوسکو پوسٹپیڈ کہتے ہین دوسرا یہہ کہ مکتوب الیہ ادا کرے اوسکو بیرنگ
کہتے ہین اور یہہ دو نو لفظ یعنے پوسٹپیڈ یا بیرنگ فریسندہ خط کے لفافہ پر لکہہ دیتا ہے
اور ضلع کا محصول بہرحال مکتوب الیہ سے لیا جاتا ہے اور پوسٹپیڈ پر مہر ڈاکخانہ کی سرخ ہوتی
ہی اور بیرنگ پر سیاہ اور اگر مکتوب الیہ خط نہ لیوے اور واپس بہیج دی یا نہ ملے تو وہ خط کاتب کے
پاس پہر آتا ہی اور محصول اوسکا اگر اوس ڈاک گہر والے نے جہان خط گیا تہا دونا لکہہ دیا تو دونا
ورنہ اکہرا کاتب سے لیا جاویگا فقط اور محصول اسباب کا ڈاک بہنگی مین ایک میل سے
سو میل تک اسطرح پر ہی کہ ایک تولہ سی پچاس تولہ تک تین آنہ اور اگر پچاس تولہ سے کچہہ زیادہ ہو
سَو تولہ بہر تک چہہ آنہ اور اگر سَو سی بڑہا تو ڈیڑہ سَو تک نو آنہ اور اگر ڈیڑہ سَو سی کچہہ زیادہ ہو تو
دو سَو تک بارہ آنہ غرض کہ اسی طرح ہر یک پچاس تولہ پر تین آنہ زیادہ کئے جاوینگے اور یہہ محصول
سَو میل تک ہی اور اگر سَو میل سے زیادہ ہو تو دو سَو تک دونا محصول ہوگا اسی طرح پر بطریق

محصول خط کی فاصلہ پر محصول بڑہایا جائےگا فقط

تفصیل قیمت کاغذ
اشٹام بابت عرضی نالش

از روپیہ	تا روپیہ	اشٹامپ
۱	۱۶	ایک روپیہ
۱۶	۳۲	۲
۳۲	۶۴	۴
۶۴	۱۵۰	۸
۱۵۰	۳۰۰	۱۶
۳۰۰	۸۰۰	۳۲
۸۰۰	۱۶۰۰	۵۰
۱۶۰۰	شش ہزار	۱۰۰
سہ ہزار	۵۰۰۰	۱۵۰
۵۰۰۰	دہ ہزار ۱۰۰۰۰	۲۵۰
۱۰ ہزار	۱۵ ہزار	۳۵۰
۱۵ ہزار	۲۵ ہزار	۵۰۰
۲۵ ہزار	۵۰۰۰۰	۷۵۰
۵۰ ہزار	یک لک	۱۰۰۰

زائد از یک لک روپیہ ہر قدر کہ شود دو ہزار روپیہ قیمت کاغذ است زیادہ ازین نیست

تفصیل قیمت کاغذ
اشٹامپ بابت قبالہ

از روپیہ	تا روپیہ	اشٹامپ
۱	۵۰	۸/
۵۰	۱۰۰	ایک روپیہ
۱۰۰	۲۰۰	۲
۲۰۰	۵۰۰	۴
۵۰۰	۱۰۰۰	۸
۱۰۰۰	۲۰۰۰	۱۲
۲۰۰۰	۳۰۰۰	۱۶
۳۰۰۰	۵۰۰۰	۲۰
۵۰۰۰	۸۰۰۰	۳۲
۸۰۰۰	۱۲۰۰۰	۴۰
۱۲ ہزار	۲۰ ہزار	۵۰
۲۰ ہزار	۳۰ ہزار	۶۴
۳۰۰۰۰	۵۰ ہزار	۸۰
۵۰ ہزار	یک لک	۱۰۰
یک لک	دو لک	۱۵۰

بعد ازان در ہر یک لک صد روپیہ زائد خواہد شد **

تفصیل قیمت کاغذ
اشٹامپ بابت تمسک و رہن نامہ

از روپیہ	تا روپیہ	اشٹامپ
۱	۲۵	۲/
۲۵	۵۰	۴/
۵۰	۱۰۰	۸/
۱۰۰	۲۰۰	عصہ
۲۰۰	۳۰۰	عمعہ
۳۰۰	۵۰۰	للعہ/
۵۰۰	۱۰۰۰	لے/
۱۰۰۰	۲۰۰۰	عـہ
۲۰۰۰	۳۰۰۰	عـہ
۳۰۰۰	۵۰۰۰	عـے
۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	ـے
۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	للعے
۲۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	للوے
۵۰۰۰۰	۷۵۰۰۰	معے
۷۵۰۰۰	لک	لـ
زائد لکھہ	ہ لک	ما/
زائد ہ لک	دو لک	ماعے
زیادہ از دو لکھہ روپیہ		ماعے

تفصیل قیمت کاغذ اشٹام بابت رسید و فارغخطی و لادعوی

از روپیہ	تا روپیہ	اشٹامپ
زائد ۲۰	۱۰۰	۲/
۱۰۰	۲۰۰	۴/
۲۰۰	۵۰۰	۸/
۵۰۰	۱۰۰۰	۱۲/
۱۰۰۰	۲۰۰۰	عصہ
۲۰۰۰	۳۰۰۰	عسہ ۸/
۳۰۰۰	۵۰۰۰	عـہ ں
۵۰۰۰	۸۰۰۰	عـہ ۸/
زاید از ہشت ہزار		للعہ

تفصیل قیمت اشٹام بابت تقسیم نامہ

از روپیہ	تا روپیہ	اشٹامپ
۱۲	۱۰۰	۸/
۱۰۰	۲۰۰	عصہ
۲۰۰	۴۰۰	عـہ
۴۰۰	۶۰۰	للعہ
۶۰۰	۸۰۰	لےہ
زاید از ہشت صد روپیہ		۱۵ر

فہرست اقرارنامہ و عہدنامہ وغیرہ

دستاویز	کیفیت
اقرارنامہ	مقدار معین بموجب تمسک غیرمعین اختیار فریقین
اقرارنامہ	ماہانہ یا سالانہ دس برس کے روپیہ کی مقدار پر اور اگر دس برس سے کم ہو تو کل روپیہ پر
اقرارنامہ	بجہت ترویج کار اختیار فریقین لیکن بابت اجرت مزدوران معاف
عہود	بموجب اقرارنامہ
شراکت نامہ	ہلے ر
صلح نامہ	ہلے ر
عیوض نامہ	ہلے ر
عیوض نامہ	بموجب قبالہ اگر دونو مال کے برابر ہونیکے لئی کچھ روپیہ دیا جاوے یا وعدہ کیا جاوے
عہدنامہ	بموجب تمسک تبل کی زراعت کی بابت تقاوی کی بدلی
مختارنامہ خاص	۸/
مختارنامہ عام	للعہ
اجازت نامہ	ہلے ر
گروی نامہ	بموجب تمسک
گروی نامہ	دہ گونہ زر سالانہ اگر زر سالانہ کی ضمانت کسی شخص کی زندگی پر ہو
گروی نامہ	غیرمعین اختیار فریقین
گروی نامہ	معین معین
گروی نامہ	بابت مال منقولہ . بموجب ٹیپ
کابین نامہ	بموجب تمسک

در مطبع [illegible] طبع [illegible] ۱۲۸۱

بفضل العلی تعالی شانہ و حسن توفیقہ

شاہد زیبای رسالہ اختیارہ کہ حاوی طرق اشت مولفہ عمدۃ العلماء الکرام اسوۃ المتفقہین الفخام عالم علوم خفی و جلی مولانا محمد باقر مجلسی طاب ثراہ بر منصہ صفحات اوراق و عروس رعنای رسالہ رشیقہ جلیلہ بہیہ از ارشادات امام ہمام ثامن الائمہ اطہار ضامن محبان ابرار عالم علوم المکتوم بدر النجوم الامام المجتبی ابی الحسن علی بن موسی الرضا صلوات اللہ وسلامہ علیہ مشتمل بر بیان شرایع و عقائد فرقہ حقہ امامیہ و محتوی بر اصول

و فروع طریقہ اثنا عشریہ ایدہم اللہ بالطافہ

الخفیۃ و الجلیۃ بر حجلہ حاشیہ

[illegible]

[illegible]

در کلان کوٹھی کارخانہ علی بخش خان حلیہ طبع یافت ۱۲۶۹

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی لا یعلم خیر عباده سواه و من استخاره هداه و من استشاره کفاه و من استجاره آواه والصلوة
علی خیر من استجابه الله ولبّاه محمد و اهل بیته الذین من والاهم کانت الجنة مأواه و من عاداهم فالنار مثواه
و بعد مستمد فیوض قدسی محمد باقر مجلسی عفا الله عن سیئاته و حشره مع موالیه و ساداته بر الواح ارواح برادران ایمانی و سالکان
مسالک قرب ربانی می‌نگارد که چون اخبار متکاثره و احادیث متظافره از حضرت رسالت پناه و عترت طاهره صلوات الله علیه و علیهم اجمعین
در فضیلت استخاره و استشاره از جناب مقدس رب الارباب و بیان انواع آن بنظر قاصر این بضاعت عبث رسیده بود و اکثر خلق را اطلاع بر آنها
میسر نبود و باین سبب از فواید و برکات آن محروم بودند لهذا در این رساله که بر فاتحه و هشت مفتاح بعدد ابواب جنان و خاتمه مشتمل است
اخبار و آثار معتبره که در این باب وارد شده ایراد نمود و بمفاتیح الغیب مسمی گردانید مستمدا من الله المعونة و هو حسبی و نعم الوکیل

فاتحه در بیان فضیلت استخاره است بدانکه استخاره در لغت طلب خیر و راه نمائی بصلاح خود از کسی نمودن است و استشاره نیز مراجعت
بکسی نمودن است در امری که آدمی را در آن تردد باشد تا آنکه او اشاره کند بامری که صلاح این کس در آن است و بمقتضای رای او اگر چه استشاره
از برادران مؤمن نیز مطلوب است چنانچه بعد از این اشاره بآن خواهد شد اما مقصد اصلی در این مقام طلب خیر از جناب مقدس الهی است تعالی
شانه و رجحان آن بحسب عقل و نقل معلوم است چه ظاهر است که صانع عالم بمصالح دنیا و عقبی بنی آدم از همه کس داناتر است و با لطف و کرم
نامتناهی و بی نیازی از جمیع خلق و قدرت بر جمیع امور ممکنه و آنچه صلاح بندگان در آن است ضنت و بخل نمی نماید خصوصا وقتیکه بنده امر
خود را باو گذارد و از او صلاح خود طلب نماید و پس باید که بنده خیر خود را در جمیع امور از پروردگار خود طلب نماید و مصلحت خود را

خود را بلطف او واگذارد و ایضا معلوم است که مقتضای بندگی و کمال مرتبه عبودیت آنست که مرادات و ارادات خود را تابع اراده حق گرداند
و بمقتضای وما تشاؤن الا ان یشاء الله از مشیت خود خالی گردد و خواهش خداوند خود را بر خواهش خود مقدم دارد تا آنکه خداوند رحیم
او را بخود بگذارد و در هر چیز و مشورت مدبر احوال او گردد و بمقتضای و من یتوکل علی الله فهو حسبه حق تعالی کافی مهمات او باشد و بتدبیر
اعلی درجه مقربان است و بسندهای بسیار شیخ مفید و سید ابن طاوس و دیگران از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده اند که حق تعالی
میفرماید که از جمله شقاوت بنده من آنست که کارها کند و طلب خیر خود از من ننماید و سید و برقی بسندهای معتبره از حضرت
صادق علیه السلام روایت کرده اند که هر که در امری بدون استخاره داخل شود و ببلائی مبتلا شود خدای تعالی او را از آن
بلا اجر ندهد و سید بسند معتبر از آنحضرت روایت کرده است که میگفت که هر گاه در امری طلب خیر از حق تعالی کرده باشم پروا ندارم
که براحت افتم یا ببلا و فرمود که پدرم مرا تعلیم استخاره می‌نمود چنانچه سوره‌های قرآن مرا تعلیم می‌نمود و ایضا از حضرت امام
محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که ما استخاره را یاد میگرفتیم چنانچه سوره‌های قرآن را می‌آموختیم و ایضا بسند صحیح از حضرت
صادق علیه السلام روایت کرده است که هیچ بنده طلب خیر از خداوند عالمیان نکرده است مگر آنکه خیر او را برای او میسر گردانید
هر چند او نخواهد و شیخ طوسی بسند معتبر از حضرت امیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده است که چون حضرت رسول
صلی الله علیه و آله مرا بیمن فرستاد مرا وصیت کرد که یا علی حیران نشود کسیکه از خدای تعالی استخاره کند و پشیمان نشود کسیکه با مردم مشورت کند
و بدانکه بعد از طلب خیر از حق تعالی باید که هر امری که رخ نماید بآن راضی باشد و بداند که خیر او در آن بوده است که واقع
شده هر چند در نظر او بد نماید و موافق خواهش او نباشد و برقی در محاسن بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت
کرده است که دشمن ترین خلق نزد خدای تعالی کسی است که خدای تعالی را متهم دارد راوی گفت که کسی باشد که خدای تعالی را متهم
دارد فرمود که بلی کسیکه طلب خیر از خداوند خود بکند و بعد از آن امری که واقع شود بآن راضی نشود پس خدای تعالی را در خیر
خواهی خود یا دانستن خیر او متهم داشته باشد و سید ابن طاوس از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که
خداوند عالم میفرماید که هر که راضی بقضای من نشده باشد و شکر نعمتهای من نکند و شکیبائی در بلای من نکند پس پروردگاری
بغیر من طلب کند و هر که راضی بقضای من باشد و بر نعمتهای من شکر کند و بر بلاهای من صبر کند بنویسم او را از جمله صدیقان
نزد خود و حضرت فرمود که هر کسیکه طلب خیر کند از خدای تعالی در امری و یکی از دو امر برای او بعمل آید و در دلش
چیزی بهم رسد یعنی از عدم خیر بودن یا خیر بودن آن امر پس او خدای تعالی را متهم داشته در قضای او و کلینی بسند

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی لا یعلم خیر عباده سواه و من استخاره هداه و من استشاره کفاه و من استجاره آواه و الصلوة علی خیر من استجابه الله ولیه محمد و اهلبیته الذین من والاهم کانت الجنة ماواه و من عاداهم فالنار مثواه

و بعد مستمد فیوض قدسی محمد باقر مجلسی عفا الله عن سیئاته و حشر مع موالیه و ساداته بر الواح ارواح دران ایمانی و سالکان مسالک قرب یزدانی می نگارد که چون اخبار متکاثره و احادیث متظافره از حضرت رسالت پناه و عترت طاهره صلوات الله علیه و علیهم اجمعین در فضیلت استخاره و استشاره از جناب مقدس رب الارباب و بیان انواع آن بنظر قاصرین این بضاعت رسیده بود و اکثر خلق را اطلاع بر آنها نبود و باین سبب از فواید و برکات آن محروم بودند لهذا درین رساله که بر فاتحه و هشت مفتاح بعدد ابواب جنان و خاتمه مشتمل است اخبار و آثار معتبره که درین باب وارد شده ایراد نمود و بمفاتیح الغیب مسمی گردانید مستمدا من الله المعونة و هو حسبی و نعم الوکیل

فاتحه در بیان فضیلت استخاره بدانکه استخاره در لغت طلب خیر و راه نمائی بصلاح از کسی نمودن است و استشاره نیز مراجعت بکسی است در امری که آدمی را در آن تردد بهم رسیده باشد تا آنکه او اشاره کند بامری که صلاح این کس در آنست بمقتضای رای او اگر چه استشاره از برادران مومن نیز مطلوب است چنانچه بعد از این اشاره بآن خواهد شد اما مقصد اصلی درین مقام طلب خیر از جناب مقدس الهی است تعالی شانه و رجحان آن بحسب عقل و نقل معلوم است اما چه ظاهر است که صانع عالم بمصالح دنیا و عقبی بنی آدم از همه کس داناتر است و با لطف و کرم نامتناهی و بی نیازی از جمیع خلق و قدرت بر جمیع امور ممکنه و آنچه صلاح بنده است کاردان است و بخل نمی نماید خصوصا وقتیکه بنده

٢

خود را بلطف او واگذارد و ایضا معلوم است که مقتضای بندگی و کمال مرتبه عبودیت آنست که مرادات و ارادات خود را تابع اراده حق کند و بمقتضای و ما تشاؤن الا ان یشاء الله از مشیت خود خالی گردد و خواهش خداوند خود را بر خواهش خود مقدم دارد تا آنکه خداوند رحیم او را بخود نگذارد و در همه امور متوجه تدبیر امور او گردد و بمقتضای و من یتوکل علی الله فهو حسبه حق تعالی کافی مهمات او باشد و این مرتبه اعلی و رتبه مقربان است و بسندهای بسیار شیخ مفید و سید ابن طاوس و دیگران از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت کرده اند که حق تعالی میفرماید که از جمله شقاوت بنده من آنست که کارها کند و طلب خیر خود از من ننماید و بسند دیگر بسندهای معتبره از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که هر که در امری بدون استخاره داخل شود و ببلائی مبتلا شود خدای تعالی او را از آن بلا اجر ندهد و بسند معتبر از آنحضرت روایت کرده است که میگفت که هر گاه در امر طلب خیر از حق تعالی کرده باشم پروا ندارم که براحت افتم یا ببلا و فرمود که پدرم مرا تعلیم استخاره می نمود چنانچه سوره های قرآن را تعلیم می نمود و ایضا از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که ما استخاره را یاد میگرفتیم چنانچه سوره های قرآن را می آموختیم و ایضا بسند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که هیچ بنده طلب خیر از خداوند عالمیان نکرده است مگر آنکه خیر او را برای او میسر گردانیده است هر چند او نخواهد و شیخ طوسی بسند معتبر از حضرت امیر المومنین علیه السلام روایت کرده است که چون حضرت رسول صلی الله علیه و آله مرا بیمن فرستاده مرا وصیت کرد که یا علی حیران نمیشود کسیکه از خدای تعالی استخاره کند و پشیمان نمیشود کسیکه با مردم مشورت کند و باید که بعد از طلب خیر از حق تعالی باید که هر امری که رو نماید بآن راضی باشد و بداند که خیر او در آن بوده است اگر چه هر چند در نظر او بد نماید و موافق خواهش او نباشد و برقی در محاسن بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که دشمن ترین خلق نزد خدای تعالی کسی است که خدای تعالی را متهم دارد راوی گفت که کسی باشد که خدای تعالی را متهم دارد فرمود که بلی کسیکه طلب خیر از خداوند خود بکند و بعد از آن امری که واقع شود بآن راضی نشود پس خدای تعالی را در خیر خواهی خود یا دانستن خیر او متهم داشته باشد و سید ابن طاوس از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که خداوند عالم میفرماید که هر که راضی بقضای من نباشد و شکر نعمتهای من نکند و شکیبائی در بلای من نکند پس پروردگاری بغیر من طلب کند و هر که راضی بقضای من باشد و بر نعمتهای من شکر کند و بر بلای من صبر کند بنویسم او را از جمله صدیقان نزد خود و حضرت فرمود که هر کسیکه طلب خیر کند از خدای تعالی در امری و یکی از دو امر برای او بعمل آید در دلش

٣

صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده است که دانا ترین مردم نزد خدای تعالی کسی است که راضی تر باشد بقضای او و بسند

صحیح دیگر از حضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده است که صبر کردن و از خدای تعالی راضی بودن سر طاعت و بندگی خدای تعالی است

و هر که صبر کند در بلاها و راضی باشد از خدای تعالی در هر چه برای او حکم کند و مقدر گرداند خواه موافق خواهش او باشد خواه

نباشد پس خدای تعالی مقدر نمیگرداند برای او مگر آنچه خیر او در آن است خواه دوست دارد خواه مکروه او باشد و بدانکه استخاره

چند نوع است اول آنکه در هر امر که اراده نماید بجناب مقدس الهی تعالی شانه متوسل شود و خیر خود را در آن امر از حق تعالی

طلب نماید و بعد از آن آنچه رو دهد بآن راضی باشد از میسر شدن آن یا میسر نشدن آن و از مصالح و مفاسد که بر شدن یا نشدن

آن مترتب شود زیرا که چون امر خود را بعالم الخفیات تفویض کرده است باید که راضی باشد بهر چه واقع میشود

و بداند که حق تعالی خیر او را بهتر میداند دوم آنکه بعد از آنکه طلب خیر از خدای تعالی بکند در دل خود نظر کند و آنچه

بخاطر آدمی افتد بآن عمل کند سوم آنکه بعد از طلب خیر مشوره کند با مومنی و آنچه آن مومن بگوید عمل کند چهارم آنکه

استخاره بقرآن مجید یا تسبیح یا به بنادق یا برقاع کند بتفصیلی که مذکور خواهد شد و اکثر احادیث استخاره دلالت بر قسم

اول میکند و بعضی از علما مانند شیخ مفید و ابن ادریس و محقق رضوان الله علیهم در جواز استخاره بغیر قسم اول تردد کرده اند

بلکه ابن ادریس ترجیح عدم جواز خود داده اما اکثر علما تجویز کرده اند و مستحسن دانسته اند و در کتب فقه و دعا کیفیت انواع استخاره

را ذکر کرده اند و شیخ شهید و ابن طاوس ره طعن بسیار بر انکار ابن ادریس نموده اند و حق آنست که چون احادیث در باب

هر یک وارد شده انکار نمیتوان کرد اما عمده و معتمد استخاره شق اول است که درین زمانها متروک است مفتاح اول در بیان

نوع اول یعنی استخاره مطلقه سید علی ابن طاوس بسند صحیح روایت کرده از ابن ابی یعفور که گفت شنیدم از حضرت

صادق علیه السلام که میفرمود در بیان کیفیت استخاره که تعظیم و تمجید و حمد خدا کنی و صلوة بر محمد و آل او فرستی پس بگوی

اللهم انی اسئلك بانك عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم وانت علام الغیوب استخیر الله برحمته

پس حضرت فرمود که اگر امر سختی باشد که بیم داری از آن صد مرتبه بگو و اگر امر سهلی باشد سه مرتبه بگو مولف گوید ظاهر

که تکرار صد مرتبه و سه مرتبه در استخیر الله برحمته باشد و اگر از اول دعا مکرر بگوید شاید بهتر باشد و اگر پیش از دعا بگوید

سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

و بعد از این دعا را بخواند شاید بد نباشد و ایضا بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که هر که یکمرتبه خیر

خیر خود از خدای عز اسمه بطلبد و او راضی باشد بهر چه خدای تعالی برای او میسر گرداند البته خدای تعالی آنچه خیر او باشد برای او میسر گرداند

و بسند معتبر دیگر روایت کرده که محمد طیار بخدمت حضرت صادق علیه السلام عرض کرد که بما رسیده است که شما فرموده اید که

هر که را امری رو دهد صد مرتبه خیر خود را از خدای تعالی بطلبد البته خدا عز اسمه خیر او را بنزد او بیارد حضرت فرمود که اگر یکمرتبه نیز خیر خود

را بطلبد البته خدای تعالی خیر او را برساند و باسانید صحیحه از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که طلب خیر در هر رکعه از

رکعات نافله نماز شب خوبست مولف گوید که شاید مراد او طلبیدن در سجده باشد و در مکارم الاخلاق و کتاب من لا یحضره

الفقیه از حضرت علیه السلام روایت کرده است که در استخاره باید طلب خیر خود کند از خداوند عالمیان در سجده آخر نافله

صبح صد مرتبه و یکمرتبه باین نحو که بگوید الحمد لله رب العالمین اللهم صل علی محمد و آل محمد پس پنجاه مرتبه بگوید استخیر الله برحمته

پس باز حمد و صلوة را اعاده کند و پنجاه و یکمرتبه بگوید استخیر الله برحمته و سید ره این روایت را نقل کرده گفته که بعد از آن

بگوید اللهم یا ابصر الناظرین و یا اسمع السامعین و یا اسرع الحاسبین و یا ارحم الراحمین صل علی محمد و آله و خر لی

فی الامر الذی اردت اگر تواند بعربی حاجت خود را ذکر کند و بازبگوید لا اله الا الله العلی العظیم لا اله

الا الله الحلیم الکریم رب بحرمة محمد و آل محمد صل علی محمد و آله و خر لی فی الامر الذی اردت فی الدنیا والآخرة

خیرة فی عافیة و باز اگر تواند حاجت خود را ذکر کند بجای فی الامر الذی اردت و در مکارم الاخلاق از حضرت امیر المومنین علیه السلام

روایت کرده در کیفیت استخاره که دو رکعت نماز گذارد و بعد از نماز صد مرتبه بگوید استخیر الله پس بگوید اللهم انی قد هممت بامر قد علمته

فان کنت تعلم انه خیر لی فی دینی و دنیای و آخرتی فیسره لی وان کنت تعلم انه شر لی فی دینی و دنیای و آخرتی فاصرفه عنی کرهت

نفسی ام احبت فانك تعلم ولا اعلم وانت علام الغیوب پس عزم کند بر امری که اراده کرده و ایضا روایت کرده که مردی آمد

بخدمت حضرت صادق علیه السلام و گفت فدای تو شوم گاه هست که کاری میکنم و بعد از آن پشیمان میشوم حضرت فرمود که چرا استخاره

نمیکنی گفت فدای تو شوم چگونه استخاره کنم فرمود چون نماز صبح کنی دست ها را بلند کن برابر روی خود و بگو اللهم انك تعلم ولا اعلم

وانت علام الغیوب فصل علی محمد و آل محمد و خر لی فی جمیع ما عزمت به من اموری خیار برکة و عافیة و ایضا از حضرت امام محمد باقر

علیه السلام روایت کرده اند که چون حضرت علی ابن الحسین علیهما السلام اراده حج یا عمره یا بنده آزاد کردن یا خرید کردن یا فروختن

میکرد وضو میساخت و دو رکعت نماز استخاره میکرد و در رکعت اول بعد از فاتحه سورة الرحمن و در دویم سوره حشر میخواند و بعد

دویست مرتبه خیر از خدای تعالی طلب میکرد یعنی میگفت استخیر الله یا استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة پس سوره قل هو الله احد

وقل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس میخواند پس بگفت اللهم انی قد هممت بامر قد علمته فان کنت تعلم انه خیر لی فی دینی و دنیای
و آخرتی فاقدره لی و ان کنت تعلم انه شر لی فی دینی و دنیای و آخرتی فاصرفه عنی رب اعزم لی علی رشدی و ان
کرهت ذلک او احبت نفسی بسم الله الرحمن الرحیم ما شاء الله لا حول و لا قوة الا بالله حسبی الله و نعم الوکیل
پس متوجه آن امر شد و عزم بران مینمود و سید ابن طاوس بسند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که هرگاه کسی مطلبی از
خدای جل شانه بخواهد باید که در ان روز بر بیست مسکین تصدق کند و هر مسکینی را یکصاع گندم بصاع حضرت رسول صلی الله
علیه و آله و چون شب شود در ثلث آخر شب غسل کند و جامه که پست ترین جامه هایش باشد بپوشد و بعوض ازار جامه لنگی بندد
پس دو رکعت نماز بجا آرد و چون در هر رکعتی سر بسجده اول رود لا اله الا الله بگوید و خدای تعالی را بعظمت یاد کند و بر گناهان
و دوری نیست که اگر بعد از ذکر سجود تسبیحات اربع و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم بگوید خوب باشد پس گناهان گذشته
خود را انچه بخاطرش گذشته باشد یاد کند و طلب مغفرت و آمرزش کند و اگر مجمل بگوید اللهم اغفر لی ما انت اعلم به منی شاید بد نباشد پس فرمود
که چون سر بسجده دویم بگذارد صد مرتبه بگوید اللهم انی استخیرک پس هر حاجتی که دارد از خدای تعالی بطلبد هر مرتبه که بسجده رود لنگ را
از زانو بر دارد که زانو بر زمین رسد عقب لنگ را نیز بالا بیندازد و رانها داخل کند که مجموع زانوها و قدمهایش بخاک رسد و علی ابن ابراهیم
در تفسیر و حمیری در قرب الاسناد روایت کرده اند از علی ابن اسباط که گفت گفتم بخدمت امام رضا علیه السلام گفتم میخواهم
بسفر مصر بروم و نمیدانم از راه دریا بروم یا از راه صحرا حضرت فرمود که برو بمسجد حضرت رسول صلی الله علیه و آله در
غیر وقت نماز واجب دو رکعت نماز بگذار و بعد از ان صد یک مرتبه بگو استخیر الله و بروایت حمیری صد مرتبه بگو و
ایضا حمیری بسند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که هر که در بالای سر مرقد منور حضرت امام حسین علیه السلام
صد مرتبه طلب خیر از خدای تعالی بکند پس حمد و تهلیل و تسبیح و تمجید و ثنا کنند خدای تبارک و تعالی را البته خدای اعز اسمه خیر او را برای او میسر گرداند
یا در دل او بیندازد مولف گوید اگر چنین گوید استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة صد مرتبه پس بگوید لا اله الا الله الحلیم
الکریم و سبحان الله و الحمد لله رب العالمین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم شاید عمل بحدیث کرده باشد پس صلوة
بفرستد و طلب خیر خود از خدای تعالی بکند و دعائی که بعد ازین مذکور میشود بخواند چنانکه در همین حدیث صحیح مذکور است که راوی گفت
شنیدم از حضرت صادق علیه السلام که در استخاره این دعا میخواندند اللهم انی اسئلک بعلمک و استخیرک بعزتک و اسئلک من فضلک
العظیم و انت علام الغیوب اللهم ان کان هذا الامر خیرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی فیسره لی و بارک لی فیه و ان کان شرا لی فاصرفه

6

فاصرفه عنی و اقدر لی الخیر حیث کان و رضنی به حتی لا احب تعجیل ما اخرت و لا تاخیر ما عجلت کلینی و شیخ
بسند صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که دو رکعت نماز بکن و طلب خیر خود را از خدای تعالی پس بخدا
عز اسمه قسم یاد میکنم که هیچ مسلمان طلب خیر خود از خدای استخاره نمیکند مگر انچه خیر اوست خدای تعالی نیز برای او می آورد و ابن بابویه
و شیخ طوسی و دیگران بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که هر که هفتاد مرتبه این دعا را برای طلب خیر از
خدای تعالی بخواند البته انچه خیر اوست خدای تعالی برای او مقدر میکند و دعا اینست یا ابصر الناظرین و یا اسمع السامعین و یا اسرع
الحاسبین و یا ارحم الراحمین و یا احکم الحاکمین صل علی محمد و اهل بیته و خر لی فی کذا الامر الذی اردت و در
مکارم الاخلاق همین روایت را نقل کرده و در آخرش گفته پس برو بسجده و صد مرتبه بگو استخیر الله برحمته و استقدر الله فی
عافیة بقدرته پس متوجه آن کار شو که هرچه رو میدهد خیر تو در ان است و متهم مدار پروردگار خود را در انچه برای تو مقدر کند
و بدانکه خیر تو البته در ان است و شیخ بسند معتبر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است که حضرت امام زین العابدین علیه السلام
هرگاه اراده امری میکردند مانند حج یا عمره یا فروختن یا خریدن یا بنده آزاد کردن وضو میساختند و دو رکعت نماز استخاره میکردند و در آن
دو رکعت سوره حشر و الرحمن میخواندند پس قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس و قل هو الله احد میخواندند پس این دعا را میخواندند
اللهم ان کان کذا الامر الذی اردت خیرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی و عاجل امری و آجله فیسره لی علی احسن الوجوه
و اجملها و ان کان کذا الامر الذی اردت شرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی و عاجل امری و آجله فاصرفه عنی علی احسن الوجوه
رب اعزم لی علی رشدی و ان کرهت ذلک او ابته نفسی و سید نیز این روایت را نقل کرده اند و در دعا اختصار کرده اند
لهذا روایت شیخ را اختیار کردیم و ابن بابویه و دیگران بسند حسن از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که هرگاه
یکی از شما اراده کاری بکند پس دو رکعت نماز بکند پس حمد و ثنای خدای تعالی بگوید و صلوات بفرستد بر محمد و آل محمد و بگوید
اللهم ان کان هذا الامر خیرا لی فی دینی و دنیای فیسره لی و قدره لی و ان کان غیر ذلک فاصرفه عنی راوی پرسید
که چه سوره در این دو رکعت بخوانم فرمود که هر سوره که خواهی و اگر خواهی قل هو الله احد و قل یا ایها الکافرون بخوان و
قل هو الله احد در ثواب برابر است با ثلث قرآن و ایضا ابن بابویه و سید رحمه الله تعالی روایت کرده که محمد بن
خالد قسری از حضرت صادق علیه السلام سوال کرد از طریق استخاره فرمود که در آخر رکعتهای نماز شب در سجده صد یک مرتبه بگو
استخیر الله برحمته بروایت دیگر صد مرتبه و بسند معتبر دیگر روایت کرده اند که هرگاه حضرت صادق علیه السلام اراده

7

8

سفر موند که غلامی یا چارپایی بخرند یا امر آسانی یا حاجت سبکی داشتند برای آن هفت مرتبه طلب خیر از حقتعالی میکردند و اگر امر عظیم اراده میکردند صد مرتبه طلب خیر میکردند و اقلش استخیر الله برحمته است و در قرب الاسناد بسند معتبر از حضرت امام موسی علیه السلام روایت کرده که مردی بخدمت آنحضرت آمد و گفت فدایت شوم میخواهم بسفری روم و میخواهم مرا استخاره تعلیم نمائی که اگر خیر من در این سفر باشد خدای تعالی برای من میسر گرداند و اگر برای من شر باشد از من بگرداند حضرت فرمود میخواهی باین سفر بروی گفت آری فرمود که این دعا بخوان تا برای تو خیر شود اللهم قدر لی ما اردت و اجعله خیرا لی فانک تقدر علی ذلک

و سید ابن طاوس رض از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که بعد از نماز استخاره این دعا بخواند اللهم انک خلقت اقواما یلجاؤن الی مطالع النجوم لاوقات حرکاتهم و سکونهم و تصرفهم و حلهم و عقدهم و خلقتنی ابرء الیک من اللجاء الیها و من طلب الاختیارات بها و نتیقن انک لم تطلع احدا علی غیبک فی مواقعها و لم تسهل له السبیل الی تحصیل افاعیلها و انک قادر علی نقلها من اداتها فی مسیرها عن السعود العامة و الخاصة الی النحوس و من النحوس الشاملة و المفردة الی السعود لانک تمحو ما تشاء و تثبت و عندک ام الکتاب و لانها خلق من خلقک و صنعة من صنیعک و ما اسعدت من اعتمد علی مخلوق مثله و استمد الاختیار لنفسه و هم اولئک و لا اشقیت من اعتمد علی الخالق الذی انت هو لا اله الا انت وحدک لا شریک لک و اسئلک بما تملکه و تقدر علیه و انت به ملی و عنه غنی و الیه غیر محتاج و به غیر مکترث من الخیرة الجامعة للسلامة و العافیة و الغنیمة لعبدک من حوادث الدنیا التی الیک فیها ضرورته لمعاشه و من خیرات الآخرة التی علیک فیها معوله و انا هو عبدک اللهم فتول یا مولای اختیار خیر الاوقات لحرکتی و سکونی و نقضی و ابرامی و سیری و حلولی و عقدی و حلی و اشدد بتوفیقک عزمی و سدد فیه رایی و اقذفه فی فؤادی حتی لا یتاخر و لا یتقدم وقته عنی و ابرم من قدرتک کل نحس یعرض بحاجز حتم من قضائک یحول بینی و بینه و یباعده منی و یباعدنی منه فی دینی و نفسی و مالی و ولدی و اخوانی و اعذنی به من الاولاد و الاموال و البهائم و الاغراض و ما احضره و ما اغیب عنه و ما استصحبه و ما اخلفه و حصنی من کل ذلک بعیاذک من الآفات و العاهات و البلیات و من التغییر و التبدیل و النقمات و المثلات و من کلمتک الحالقة و من جمیع المخلوقات و من سوء القضاء و من درک الشقاء و شماتة الاعداء و من الخطاء و الزلل فی قولی و فعلی و ملکنی الصواب فیها بلا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم بلا حول و لا قوة الا بالله الحلیم الکریم بلا حول و لا قوة الا بالله العزیز العظیم بلا حول و لا قوة الا بالله حرزی و عسکری بلا حول و لا قوة الا بالله سلطانی و مقدرتی بلا حول و لا قوة

9

و لا قوة الا بالله عزی و منعتی اللهم انت العالم بجوائل فکری و جوائش صدری و ما یترجح فی الاقدام علیه و الاحجام عنه مکنون ضمیری و سری و انا فیه لبین رجوی و خوفی و شر اتقیة سهو یحیط بی و دین احوطه فان اصابتنی الخیرة التی انت خالقها لا حاجة بک الیها بل بجود منک علی بها غنمت و سلمت و ان اخطاتنی خربت و عطبت اللهم فارشدنی منه الی مرضاتک و طاعتک و اسعدنی فیه بتوفیقک و عصمتک و اقض بالخیر و العافیة و السلامة التامة الشاملة الدائمة فیه حتم اقضیتک و نافذ عزمک و مشیتک و انی ابرء الیک من العلم بالاوفق من مبادیه و عواقبه و مفاتحه و خواتمه و مسالمه و معاطبه و من القدرة علیه و اقر انه لا عالم و لا قادر علی سداده سواک فانا استهدیک و استعینک و استقضیک و استکفیک و ادعوک و ارجوک و ما تاه من استهداک و لا ضل من استفتاک و لا دهی من استکفاک و لا حاب من دعاک و لا اخفق من رجاک فکن لی عند احسن ظنونی و آمالی فیک یا ذا الجلال و الاکرام انک علی کل شی قدیر و استنهضت لمهمی هذا و لکل مهم اعوذ بالله السمیع العلیم من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین الخ قل اعوذ برب الفلق الخ قل اعوذ برب الناس الخ قل هو الله احد الخ یس الخ اینما تکونوا الخ تبارک الذی بیده الملک الخ و اذا قرات القران جعلنا بینک و بین الذین لا یؤمنون بالآخرة حجابا مستورا و جعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه و فی آذانهم وقرا و اذا ذکرت ربک فی القران وحده ولوا علی ادبارهم نفورا اولئک هم الغافلون افرایت من اتخذ الهه هویه و اضله الله علی علم و ختم علی سمعه و قلبه و جعل علی بصره غشاوة فمن یهدیه من بعد الله افلا تذکرون و من اظلم ممن ذکر بآیات ربه فاعرض عنها و نسی ما قدمت یداه انا جعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه و فی آذانهم وقرا و ان تدعهم الی الهدی فلن یهتدوا اذا ابدا الذین قال لهم الناس ان الناس قد جمعوا لکم فاخشوهم فزادهم ایمانا و قالوا حسبنا الله و نعم الوکیل فانقلبوا بنعمة من الله و فضل لم یمسسهم سوء و اتبعوا رضوان الله و الله ذو فضل عظیم فاضرب لهم طریقا فی البحر یبسا لا تخاف درکا و لا تخشی لا تخافا اننی معکما اسمع و اری و استنهضت لمهمی هذا و لکل مهم اسماء الله العظام و کلماته التوام و فواتح سور القران و خواتیمها و محکماتها و قوارعها و کل عوذة تعوذ بها نبی او صدیق حم شاهت الوجوه وجوه اعدائی فهم لا یبصرون و حسبی الله ثقة و عدة و نعم الوکیل و الحمد لله رب العالمین و صلوته علی سیدنا محمد و آله الطاهرین مولف گوید اگر در ابتدای سوره معوذتین

وقل هو الله احد نیز بسم الله الرحمن الرحیم را اعاده کند شاید بهتر باشد و از فحوای دعا ظاهر میشود که از برای دفع شر اعادی این دعا
خواندن مناسب باشد **ایضا** سید رضی الله عنه بسند معتبر روایت کرده از حضرت امام رضا علیه السلام که روایت کرد از پدرش از جدش
امام جعفر صادق علیه السلام که هر که این دعا را بخواند در کاری که اراده کند نه بیند در عاقبت آن کار مگر آنچه خواهد و دوست دارد و دعا
اینست اللهم ان خیرتك تنیل الرغائب وتجزل المواهب وتطیب المكاسب وتغنم المطالب وتهدی الی احمد العواقب وتقی من
محذور النوائب اللهم انی استخیرك فیما عقد علیه رأیی وقادنی الیه هوای فاسئلك یا رب ان تسهل من ذلك ما تعسر وان تعجل من
ذلك ما تیسر وان تعطینی یا رب الظفر فیما استخرتك فیه وعونا بالانعام فیما دعوتك وان تجعل یا رب بعده قربا وخوفه
امنا ومحذوره سلما فانك تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر وانت علام الغیوب اللهم ان یكن هذا الامر خیرا لی فی عاجل
الدنیا وآجل الآخرة فسهله لی ویسره علی وان لم یكن فاصرفه عنی واقدر لی فیه الخیر انك علی كل شیء قدیر یا ارحم الراحمین
وایضا سید اجل رحمه الله روایت کرده از محمد بن مظفر رحمه الله که فرمود که از حضرت صاحب الامر علیه السلام این دعا بهنگام استخاره
بود که بآن عمل کند در نمازهای حاجت نیز میتوان خواند و دعا اینست بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسئلك باسمك الذی عزمت
به علی السموات والارض فقلت لهما ائتیا طوعا او كرها قالتا اتینا طائعین وباسمك الذی عزمت به علی عصا
موسی فاذا هی تلقف ما یافكون واسئلك باسمك الذی صرفت به قلوب السحرة الیك حتی قالوا آمنا برب العالمین رب موسی
وهارون انت الله رب العالمین واسئلك بالقدرة التی تبلی بها كل جدید وتجدد بها كل بال واسئلك
بكل حق جعلته علیك ان كان هذا الامر خیرا لی فی دینی ودنیای وآخرتی ان تصلی علی محمد وآل محمد وتیسره
وتهیئه لی وتسهله علی وتلطف لی فیه برحمتك یا ارحم الراحمین وان كان شرا لی فی دینی ودنیای وآخرتی ان تصلی
علی محمد وآل محمد وتسلم علیهم تسلیما وان تصرفه عنی بما شئت وكیف شئت وان ترضینی بقضائك وتبارك لی فی قدرك حتی لا احب
تعجیل شیء اخرته ولا تاخیر شیء عجلته فانه لا حول ولا قوة الا بك یا علی یا عظیم یا ذا الجلال والاكرام
شیخ طوسی رحمه الله در مجالس روایت کرده از امام علی نقی علیه السلام که حضرت صادق علیه السلام میفرمود که پدرم در استخاره این دعا میخواند
اللهم ان خیرتك تنیل الرغائب وتجزل المواهب وتغنم المطالب وتطیب المكاسب وتهدی الی احمد العواقب وتقی من
محذور النوائب اللهم یا مالك الملوك استخیرك فیما عزم رأیی علیه وقادنی هوای الیه فسهل من ذلك ما توعر
ویسر منه ما تعسر واكفنی فی استخارتی اللهم وادفع عنی كل ملم واجعل عاقبة امری غنما ومحذوره سلما

10

سلما وبعده قربا وجدبه خصبا اعطنی یا رب لواء الظفر فیما استخرتك فیه وفوزا بالانعام فیما دعوتك له
ومن علی بالافضال فیما رجوتك فانك تقدر ولا اقدر وتعلم ولا اعلم وانت علام الغیوب وشیخ كفعمی در كتاب
بلد الامین از حضرت امام رضا علیه السلام از جمله ادعیه وسائل این دعا را برای استخاره روایت کرده است اللهم ان خیرتك
فیما استخیرك فیه تنیل الرغائب وتجزل المواهب وتغنم المطالب وتطیب المكاسب وتهدی الی اجمل المذاهب وتسوق الی
احمد العواقب وتقی مخوف النوائب اللهم انی استخیرك فیما عزم رأیی علیه وقادنی عقلی الیه فسهل اللهم منه ما توعر
ویسر منه ما تعسر واكفنی فیه المهم وادفع عنی كل ملم واجعل رب عواقبه غنما ومخوفه سلما وبعده قربا وجدبه
خصبا وارسل اللهم اجابتی وانجح طلبتی واقض حاجتی واقطع عوائقها وامنع بوائقها واعطنی اللهم لواء الظفر
بالخیرة فیما استخرتك وفوزا بالغنم فیما دعوتك وعوائد الافضال فیما رجوتك واقرنه اللهم بالنجاح وحطه
بالصلاح وارنی اسباب الخیرة واضحة واعلام غنمها لائحة واشدد خناق تعسرها وانعش صریع تیسرها
وبین اللهم ملتبسها واطلق محتبسها ومكن اسها حتی تكون خیرة مقبلة بالغنم مزیلة للغرم عاجلة
بالنفع ... المزید ... در محاسن از حضرت رسول صلی الله علیه وآله روایت کرده که هر که طلب خیر از خدا بکند
... **وایضا** از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که پدرم هر گاه استخاره میکرد وضو میساخت و دو رکعت نماز میکرد
... سبحان الله میگفت ... تا فارغ میشد **وایضا** در
... از حضرت ... علیه السلام روایت کرده است که در استخاره این دعا بخوانند اللهم انی استخیرك برحمتك واستقدرك الخیر بقدرتك
علیه انك عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم فاسئلك ان تصلی علی محمد النبی وآله كما صلیت علی ابراهیم
وآل ابراهیم انك حمید مجید اللهم ان كان هذا الامر الذی ارید خیرا لی فی دینی ودنیای وآخرتی فیسره لی وان كان
غیر ذلك فاصرفه عنی واصرفنی عنه **وایضا** از حضرت ... علیه السلام روایت کرده که فرمود بعضی پدران من در استخاره
این دعا میخواندند اللهم لك الحمد وبیدك الخیر كله اللهم انی استخیرك برحمتك واستقدرك الخیر بقدرتك علیه لانك تقدر ولا اقدر
وتعلم ولا اعلم وانت علام الغیوب اللهم فما كان من امر هو اقرب من طاعتك وابعد من معصیتك وارضی
لنفسك واقضی لحقك فیسره لی وما كان من غیر ذلك فاصرفه عنی واصرفنی عنه فانك لطیف لذلك
والقادر علیه ودر کتاب محاسن بسند معتبر روایت کرده که حضرت امام محمد باقر علیه السلام فرمود که هر گاه اراده امر عظیمی

11

12

میکنم صد مرتبه طلب خیر از حق تعالی میکنم و اگر غلام خریدن یا مانند آن باشد سه مرتبه طلب خیر میکنم و میگویم اللهم انی اسئلک بانک
عالم الغیب والشهادة ان کنت تعلم ان الامر الذی اردت خیر لی فخره لی ویسره وان کنت تعلم انه شر لی فی دینی ودنیای وآخرتی
فاصرفه عنی الی ما هو خیر لی ورضنی فی ذلک بقضائک فانک تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر وتقضی ولا اقضی انک انت
علام الغیوب مولف گوید که ظاهر آنست که پیش از این دعا صد مرتبه استخیر الله برحمته بگوید و بعد از این دعا بخواند
و احتمال دارد که این دعا را مکرر بخواند و ایضا بسند معتبر دیگر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که میگفتی
در دعای استخاره استخیر الله واستقدر الله واتوکل علی الله ولا حول ولا قوة الا بالله اردت امرا فاسئل
الهی ان کان ذلک له رشد ان تقضی حاجتی وان کان له سخطا ان تصرفنی عنه وان توفقنی لرضاک و کلینی و شیخ به سند
صحیح از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که دو رکعت نماز بکن و طلب خیر از علام الغیوب بکن پس بخدا سوگند
یاد میکنم که هر مسلمان که خیر خود را از خدا تعالی بطلبد البته آنچه خیر او است نزد او می آورد و سید و کفعمی و دیگران به سند
از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده اند که حضرت امیرالمومنین علیه السلام فرمود که حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله
که کم کسی از آن مطلع شده و من میگویم که لعنت خدا تعالی و ملائکه و صالحان خلق خدا تعالی بر کسی که آن را افشا کند
صلی الله علیه و آله نماید مگر بر کسی که اعتماد بر او داشته باشد پس کتمان کنید از آنحضرت را بدرستیکه شنیدم
میخواهم که بگویم بتو مگر آنچه گوشهای من شنیده و دل من حفظ کرده و دیده کسی او نظر کرده پس نهار یا علی
مرا از خداوند خود مستدعا کرده ام که بر افشای آن بکند نزد غیر محرم اسرار من بخشایند باو گرمی آتش جهنم
بدرستیکه از مردم اگر عمل کنند بآنچه من میگویم در نهایت مرتبه عبادت خواهند بود و هر چند عبادت ایشان کم باشد و اگر نه ترس
از طاغیان امتم بود همه کس میگفتم اهذا اینرا افشا میکردم و بهمه کس میگفتم اما نمیخواهم که غیر کسی که محل اعتماد باشد
بداند بدانکه در شب معراج چون بآسمان هفتم رسیدم نظر کردم بسوی فرجه از عرش الهی تعالی شانه که نور از آن می تابید مانند
که در جوش باشد پس خواستم که بگرده مرا از آن فرجه نشانید و ندا از من رسید که ای محمد پروردگارت سلام میرساند
و میگوید که تو گرامی ترین خلق نزد او و نزد من علمی است که از جمیع پیغمبران و امتهای ایشان پنهان داشته ام بغیر تو که ترا
تو پند آن و به پسند از امت تو کسی را که او به پسند بعد از تو و چون این دعا را بخوانند گناهان گذشته ایشان بر طرف
شود و بعد از آن بر ایشان دیگر ... و باین سبب امر میکنم ترا بکتمان آن تا آنکه عمل کنند کان الکتفا باین بکنند و دست از سایر طاعات

13

طاعات بر ندارند پس در ضمن دعا ها فرمود که یا محمد هر که او را اراده امری بیش آید و خواهد که من از برای او اختیار کنم هر یک را که نزد من
پسندیده تر است پس وقتیکه اراده آن امر کند این دعا را بخواند اللهم خر لی بعلمک ووفقنی بعلمک لرضاک ومحبتک اللهم خر لی
بقدرتک وجنبنی بعزتک مقتک وسخطک اللهم خر لی فیما ارید من هذین الامرین و نام هر دو امر را ببرد وامرا اسماهما الی
واحبهما الیک واقربهما منک وارضاهما لک اللهم انی استلک بالقدرة التی زویت بها علم الاشیاء کلها عن جمیع
خلقک ان تصلی علی محمد وآل محمد واغلب بالی وهوای وسریرتی وعلانیتی باخذک واسفع بناصیتی الی ما تراه
رضی لی وصلاحا فیما استخرتک فیه حتی تلزمنی من ذلک امرا ارضی فیه بحکمک واتکل فیه علی قضائک واکتفی
فیه بقدرتک ولا تقلبنی وهوای لهواک ولا ما اریدک بتدکک مجانب اغلب بقدرتک التی تقضی بها ما احببت علی
ما احببت بعالک هو وکیلی الی الیسری التی توضح بها عن حجاجها ولا تخذلنی بعد تفویضی الیک امری برحمتک التی
وسعت کل شیء اللهم اوقع خیرتک فی قلبی وافتح قلبی للزومها یا کریم آمین یا رب العالمین پس هر گاه این دعا را بخواند
... برای منافع او در دنیا و آخرت **و بسند موثق** از زراره روایت کرده که گفت بحضرت امام محمد باقر
... کم هر گاه اراده کاری داشته باشم و خواهم طلب خیر از پروردگار خود بکنم چگونه بگویم حضرت فرمود هر گاه اراده
... باشی شنبه و چهارشنبه و پنجشنبه را روزه بدار پس روز جمعه مکان پاکیزه دو رکعت نماز بکن پس نظر کن بجانب
... بگو اللهم انی اسئلک بانک عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم انت عالم الغیب ان کان هذا الامر خیرا لی فیما
احاطت به علمک فیسره لی وبارک لی فیه وافتح لی بابه وان کان شرا لی فیما احاط به علمک فاصرفه عنی بما
انک تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر وتقضی ولا اقضی وانت علام الغیوب **و ایضا** بسند معتبر از کتاب
دلائل حمیری روایت کرده از محمد بن سهل که گفت من در مکه معظمه مجاور بودم پس رفتم بمدینه و بخدمت حضرت امام محمد تقی
علیه السلام مشرف شدم و اراده داشتم که از حضرت سوال کنم از برای خود جامه از کرامت جامه را که بپوشم و میسر نشد که سوال کنم
تا وداع کردم و بیرون آمدم و با خود گفتم که از مدینه بیرون آیم از بهر رسید که عریضه بخدمت حضرت بنویسم و جامه را
سوال کنم چون کردن که نوشتم عریضه را نوشتم و رفتم بمسجد رسول خدا صلی الله علیه و آله و دو رکعت نماز استخاره کردم
از آن صد مرتبه طلب خیر از خدا تعالی کردم پس در دل افتاد که نامه را نفرستم نامه را دریدم از مدینه بیرون رفتم چون روانه شدم
دیدم که خادم آنحضرت علیه السلام در میان قافله ... سوال از مکان ...

و غسل یوم عرفة و اول لیلة من شهر رمضان و لیلة النصف ... [illegible]

دو پارچه خوش قماش در میان آن پیچیده بود و گفت مولای تو این جامها را برای تو فرستاده پس احمد بن محمد بن عیسی روایت
کرده که در ان روز محمد بن سهل برحمت خدا تعالی پیوست من او را غسل دادم و در همان جامها که حضرت فرستاده بود او را کفن کردم
مولف گوید که در این حدیث چندین معجزه از آنجناب ظاهر شده اول آنکه حضرت دانسته که در خاطر او بوده که جامه طلب کند
و برای او فرستاده دوم آنکه اشعار فرموده که اجل او نزدیک شده و احتیاج بجامه دوخته ندارد سیوم آنکه جامهای بعد
از اثواب ضروری کفن برای او فرستاده زیرا که میدانسته که در کفن بآنها محتاج خواهد شد و سید رح این حدیث را برای آن نقل کرده
که استخاره و نماز آن باین نحو میان محدثین شیعه مشهور و معروف بوده و این حدیث بمفتاح آینده انسب است و شیخ مفید رح
در مسائل غریبه گفته که از برای استخاره نماز مقرری هست و آن دو رکعت است با هر سوره که خواهد و بعد از سلام حمد و ثنای
خدا تعالی بگوید و صلوة بر محمد و آل او صلی الله علیه و آله بفرستد و بگوید اللهم انی استخیرک بعلمک و قدرتک و استخیرک
بعزتک و اسئلک من فضلک فانک تقدر و لا اقدر و تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب اللهم ان کان هذا الامر
الذی عرض لی خیرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی فیسره لی و بارک لی فیه و اعنی علیه و ان کان شرا لی فاصرفه عنی
واقض لی الخیر حیث کان و رضنی به حتی لا احب تعجیل ما اخرت و لا تاخیر ما عجلت [illegible]
فیما عرض لی واقض لی بالخیرة فیما وفقتنی له منه برحمتک یا ارحم الراحمین و شیخ طوسی [illegible]
و نهایه گفته سنت است که آدمی در امری که اراده کند دو رکعت نماز بکند و هر سوره که خواهد در آن دو رکعت [illegible]
در رکعت دوم بخواند و بعد از سلام هر دعا که خواهد بخواند و مطلب خود را بخواهد پس بسجده رود و صد مرتبه بگوید
استخیر الله فی جمیع اموری و ابو الصلاح و ابن البراج ره نیز نزدیک باین ذکر کرده اند و سید بسند صحیح از محمد بن مسلم
روایت کرده که اراده شام کردم حضرت صادق علیه السلام مرا امر کرد که این دعا بخوان اللهم ان کان هذا الوجه الذی
به خیرا لی فی دینی و دنیای و عاقبة امری و لجمیع المسلمین فیسره لی و بارک لی فیه و ان کان ذلک شرا لی فاصرفه عنی
الی ما هو خیر لی منه فانک تعلم و لا اعلم و تقدر و لا اقدر و انت علام الغیوب پس صد مرتبه بگو استخیر الله
چون چنین کردم رفتن شام بر طرف شد و همان تابه را سفر حج کردم و ابن ... او را می گفت که استخیر الله را در امر عظیم صد مرتبه
و یکمرتبه بگوید و در امر سهل ده مرتبه بگوید و ابن براج رح در مهذب گفته که بهترین انواع استخاره آنست که دو رکعت نماز
بجا آرد چنانچه سایر نوافل را میکند و قنوت در رکعت دوم بخواند و در سجده آخر نماز صد مرتبه بگوید استخیر الله

١٤

و صلوة السنة اربع و ثلثون رکعة ثمان رکعات قبل الظهر و ثمان بعد الظهر و اربع بعد العصر و رکعتان بعد المغرب ... و رکعتان بعد العشاء ... و الشفع و الوتر ثلث رکعات بعد ... [illegible]

استغفر الله الذی لا اله الا هو الحلیم الکریم لا اله الا هو العلی العظیم رب بحق محمد و آل محمد صل علی محمد و آل محمد
و خر لی فی امری الذی اردت مولف گوید که احادیث در باب این نوع استخاره بسیار است و چون بعضی با آنچه مذکور شد اختلاف
بسیاری داشت بهمین اکتفا نمودیم و بهترین آنها که ذکر کردیم اگر عمل کند خوب است و اگر بعضی را با بعضی ضم کند تمامتر خواهد بود و از جمله
دعاها که مناسب این نوع است دعای صحیفه کامله است که آن اینست اللهم انی استخیرک بعلمک و استخیرک بقدرتک فصل علی محمد
و آله واقض لنا بالخیرة و الهمنا معرفة الاختیار و اجعل ذلک ذریعة الی الرضا بما قضیت لنا و التسلیم لما
حکمت فازح عنا ریب الارتیاب و ایدنا بیقین المخلصین و لا تسمنا عجز المعرفة عما تخیرت فنغمط
قدرک و نکره موضع رضاک و نجنح الی التی هی ابعد من حسن العاقبة و اقرب الی ضد العافیة و حبب الینا
ما نکره من قضائک و سهل علینا ما نستصعب من حکمک و الهمنا الانقیاد لما اوردت علینا من مشیتک
حتی لا نحب تاخیر ما عجلت و لا تعجیل ما اخرت و لا نکره ما احببت و لا نتخیر ما کرهت و اختم لنا بالتی هی
احمد عاقبة و اکرم مصیرا انک تفید الکریمة و تعطی الجسیمة و تفعل ما ترید و انت علی کل شیء قدیر
[illegible] نیز بخوانند مناسب باشد در اقسام دیگر بعید است مفتاح دوم در بیان نوع دوم استخاره است
[illegible] باستخاره رجوع بقلب خود کند و آنچه در خاطرش رجحان بهم رسانید بآن عمل نماید چنانکه شیخ طوسی رح در کتاب
نهایه گفته که کسیکه اراده امری کند سنت است که غسل کند و دو رکعت نماز بجا آرد و بعد از آن بسجده رود و صد مرتبه
بگوید استخیر الله فی جمیع اموری خیرة فی عافیة پس آنچه در دلش افتد بآن عمل کند و کلینی و شیخ و سید
و طبرسی رح بسند کالصحیح روایت کرده اند که ابن اسباط اراده سفر کرد و در راه دریا و صحرا مردد بود حضرت امام
علیه السلام فرمود برو بمسجد در غیر وقت نماز واجب دو رکعت نماز بکن و صد مرتبه طلب خیر خود از خدا تعالی بکن و آنچه در دلت افتد
بآن عمل کن و بروایت علی بن ابراهیم صد مرتبه استخیر الله بگوید و اگر استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة بگوید بهتر است
و شیخ ره در مجالس بسند معتبر از حضرت امام علی نقی علیه السلام روایت کرده که حضرت صادق علیه السلام فرمود که هرگاه
یکی از شما اراده [illegible] فریضه بسجده
رود و صد مرتبه بگوید اللهم [illegible] پس آنچه خدا تعالی
در دلش اندازد بآن عمل کند و این مطالب اگر بفارسی نیز بگوید خوبست و اگر بگوید اللهم انی اتوسل الیک

١٥

سنبید بحق الرحمة محمد واهل بیته الطاهرین واتوجه بهم الیك ان تصلی علی محمد وآل محمد وان تلهمنی ما هو خیر لی فی
دنیای وآخرتی خیرة فی عافیة برحمتك یا ارحم الراحمین ظاهرا خوب باشد و در **فقه الرضا** مذکور است که هرگاه امری را
اراده کنی دو رکعت نماز بکن و صد مرتبه استخیر الله بگو پس بگو لا اله الا الله العلی العظیم لا اله الا الله الحلیم الکریم رب
بحق محمد و علی خر لی فیما اردت للدنیا والآخرة خیرة فی عافیة من عندك لك فیه رضی ولی فیه صلاح فی خیر وعافیة
یا ذا المن والطول پس آنچه خیر است بر آن قرار گیر و بعمل آور و سید رضی الله عنه **بسندهای صحیحه و معتبره** روایت کرده
که مردی بحضرت امام محمد جواد علیه السلام عریضه در باب فروختن ملکی نوشت در جواب نوشتند که دو رکعت نماز بجا آور
و بعد از آن صد مرتبه طلب خیر خود از خدا تعالی بکن و در اثنای استخاره با کسی سخن مگو پس اگر در دلت افتد فروختن آن ملک بفروش
و دیلمی در فردوس الاخبار روایت کرده که حضرت رسول صلی الله علیه وآله بانس گفت که هرگاه امری اراده کنی هفت مرتبه
طلب خیر از پروردگار خود بکن پس آنچه در دلت افتد بکن که خیر تو در آنست **و ایضا** در صحاح عامه از جابر بن عبد الله انصاری
روایت کرده اند که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وآله استخاره را تعلیم ما میکردند چنانکه سوره قرآن را تعلیم میفرمودند و میفرمودند
که هرگاه امری قصد نمائید دو رکعت نماز بکنید بغیر وقت نماز واجب پس بگوئید اللهم انی استخیرك بعلمك واستقدرك بقدرتك واسئلك
من فضلك العظیم فانك تقدر ولا اقدر وتعلم ولا اعلم وانت علام الغیوب اللهم ان کنت تعلم ان هذا الامر
خیر لی فی دینی ومعاشی وعاجل امری وآجله فاقدره لی ویسره لی ثم بارك لی فیه اللهم وان کنت تعلم ان هذا الامر شر لی فی دینی
ومعاشی وعاجل امری وآجله فاصرفه عنی واصرفنی عنه واقدر لی الخیر حیث کان و رضنی به و حاجت خود را نام ببر و شیخ مفید رحمه الله
در مقنعه و علی بن بابویه در رساله گفته اند که هرگاه امری اراده کنی دو رکعت نماز بکن و صد و یک مرتبه استخیر الله برحمته بگو و بعد از آن
بخوان لا اله الا الله العلی العظیم لا اله الا الله الحلیم الکریم رب بحق محمد وآل محمد صل علی محمد وآله
و خر لی فیما اردت للدنیا والآخرة خیرة منك فی عافیة پس هرچه بر آن عزم کنی بعمل آر و کلینی و شیخ و سید و غیر
ایشان **بسند معتبر** روایت کرده اند که هارون بن خارجه بخدمت حضرت صادق علیه السلام عرض کرد که بسیار واقع میشود که امری را
اراده میکنیم و بعضی مرا امر میکنند بآن و بعضی نهی میکنند حضرت فرمود که هرگاه چنین باشد دو رکعت نماز بکن و صد و یک مرتبه طلب خیر
از خدا تعالی بکن پس نظر کن که کدام یک در دل تو راجح است پس اگر آن خیر تو است ان شاء الله تعالی در آن و باید طلب خیر در
عافیت بکنی بآنکه بگوئی استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة زیرا که بسا باشد که خیر آدمی در بریدن دست یا در مردن

یا مردن فرزندش یا در رفتن مال او باشد و بعضی هرچند خیر در اینها باشد اما چون اکثر خلق صبر بر این بلاها ندارند و حق تعالی قادر است
بر آنکه خیر را در امری قرار دهد که مقرون بعافیت از این بلاها باشد پس در دعا شرط عافیت بکنند و سید **بسند صحیح** از امام محمد باقر علیه السلام
روایت کرده [illegible] که صد مرتبه طلب خیر از حق تعالی بکن [illegible] بگو اللهم عالم الغیب والشهادة
ان کان ما اردت خیرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی وعاجل امری وآجله فیسره لی وافتح لی بابه و رضنی فیه لقضائك
و [illegible] از حضرت [illegible] علیه السلام روایت کرده که حضرت صادق علیه السلام فرمود در استخاره که بعد از نماز فریضه سجده
شکر بکن [illegible] پس صد مرتبه سؤال خیر از خدا و ائمه هدی علیهم السلام و صلوات بر ایشان بفرست و ایشان را شفیع خود
بگردان [illegible] حق تعالی است **مفتاح سیوم استخاره**
بجای آوردن [illegible] با مشورت کردن [illegible] از اهم امور است و تاکید بسیار در آیات
و اخبار در آن وارد شده [illegible] امتحان منافقان حضرت رسالت پناه صلی الله
علیه وآله [illegible] بوحی الهی مشرف [illegible] بود خطاب نمود که و شاورهم
فی الامر فاذا عزمت فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین یعنی با صحابه مشورت کن در جهاد و غیر آن از آنچه اراده نمائی
[illegible] ایشان [illegible] پس توکل کن بر خدا تعالی و کار خود را
[illegible] همه امور بر خداوند خود توکل بکنید [illegible] آنحضرت
مشورت [illegible] بجهت تطییب خاطر مومنان و مصالح بسیار دیگر با ایشان مشورت فرمود [illegible] اعتماد بر جناب مقدس
و تفویض امور خود بعلم کامل و لطف شامل او [illegible] باید که اعتماد بر رای خلق نکند و خیر خود را از علام الغیوب
طلب کند [illegible] حق تعالی بر زبان ایشان جاری گرداند **و ایضا** در جای دیگر فرموده والذین استجابوا
لربهم واقاموا الصلوة وامرهم شوری بینهم ومما رزقناهم ینفقون پس مدح کرده جماعتی که اجابت میکنند
پروردگار خود را [illegible] آن میخوانند و نماز را بر پا میدارند در اوقات فضیلت با شرائط و آداب
آن [illegible] ایشان مشورتست در میان ایشان [illegible] در هر کار با یکدیگر مشورت میکنند و از آنچه
ایشان [illegible] انفاق میکنند [illegible] مبالغه در مشورت ظاهر میشود
و از حضرت رسول صلی الله علیه وآله منقول است که هر که با کسی مشورت کند البته هدایت می یابد بآنچه خیر او در آنست و در حدیث

دیگر فرمود یا علی کسیکه طلب خیر خود از خدا تعالی میکند در کار خود حیران نمیشود و کسیکه در کارها با مردم مشورت میکند
پشیمان نمیشود و از حضرت امیر المومنین علیه السلام مرویست که نفس خود را بخطر میاندازد کسیکه مستغنی میشود برای خود از رای
دیگران و رسید برقی دیگران بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اند که مشورت نمی باشد مگر با حدود آن
کسی که اینها را رعایت کند منتفع میشود و اگر نکند ضررش بر مشورت کننده زیاده از نفع آنست اول آنکه با کسی مشورت کنی که
عاقل باشد دوم آنکه آزاده و دیندار و صالح باشد سیوم آنکه دوست و برادر مومن باشد چهارم آنکه او را بر سر خود
مطلع گردانی بنحوی که چنانچه تو از خود را میدانی او هم بداند و آنرا در دو نگاه داشته باشی که افشا و راز تو نکند نزد مردم اما
اول برای آنکه اگر عاقل باشد برای تو بکار تو می آید و رای اصحوب بتو تواید و دوم برای آنکه اگر آزاده و دیندار باشد سعی میکند که
خیر ترا بداند و بتو بگوید اگر از خدا تعالی ترسند نداده از آنکه خیر ترا از تو پنهان دارد و سیوم برای آنکه اگر یار و برادر ایمانی تو باشد
خود را بالا و نمیتوانی کفت چهارم برای آنکه اگر سر و راز ترا بداند خیر ترا نخیتواند نیست مولف گوید که در عبارت حدیث
اجمالی او حاصل مضمونش آنست که حضرت امام رضا علیه السلام فرمود که عقل مردم بمرتبه بود که عقلهای دیگران را با آن
نیکو نیست سنجید و بآن مرتبه از عقل رسیده یا بود که یکی از سیاهان غلامان خود مشوره میکرد میگفتند با چنین کسی مشوره میکنی
فرمود که بسا باشد که خدا تعالی خیر مرا بزبان او جاری گرداند پس آنچه سیاهان میگفتند از مصالح بساتین و مزارع آنحضرت علیه السلام
بآن عمل مینمود و از حضرت صادق علیه السلام مرویست که از حضرت رسول صلی الله علیه و آله پرسیدند که حزم در چیست فرمود مشورت
کردن با صاحبان عقل و رای نیک و متابعت ایشان کردن و در مکارم از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که حضرت رسول
صلی الله علیه و آله فرمود که مشوره کردن با عاقل ناصح خیرخواه موجب میمنت و مبارکی و رشد و صلاح و توفیق
است پس هرگاه خیرخواه دانای عاقل برای تو رائی اختیار کند زنهار مخالفت او مکن که باعث هلاک تو میگردد و در حدیث
دیگر فرمود که هیچ معاونی بهتر از مشوره کردن نیست و هیچ عقلی بهتر از تدبیر نیست و از حضرت امیر المومنین علیه السلام منقول است
که مشورت کن با جماعتی که از خدا تعالی ترسند و دوست دارند برادران مومن را بقدر پرهیزکاری ایشان و بپرهیز از
بدو از نیکان ایشان نیز حذر کن اگر ترا به نیکی امر کنند مخالفت کن ایشان را تا طمع نکنند در آنکه موافقت کنی ایشان را
در بدیها و در حدیث دیگر فرمود که من بیزارم از کسیکه سخنی با او مشوره کنند و آنچه خیر او در آن باشد با او نگوید
و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله مرویست که هر گروهی که با یکدیگر مشوره کنند و در میان ایشان کسی باشد که نامش محمد

محمد یا احمد یا محمود یا حامد باشد و در مشوره داخل ایشان باشد البته آنچه خیر ایشانست بر ایشان ظاهر میشود و از حضرت صادق
علیه السلام مرویست که مشوره کن با مردان عاقل پرهیزکار زیرا که امر نمیکنند ترا مگر به نیکی و زنهار که مخالفت ایشان مکن که مخالفت
عاقل پرهیزکار باعث فساد دین و دنیاست و بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که اگر خواهی نعمت الهی تعالی بر
تو مستقیم باشد و مروت تو تمام و مردی تو تمام باشد و زندگانی تو نیکو باشد پس رای خود را بر بار برهای مردم دنی و مشوره مکن و از حضرت
رسول صلی الله علیه و آله مرویست که مشورت مکن با جبان و ترسان که راه بدر را بر تو تنگ میکنند و با بخیل که از راه کشادگی تو
نمی بیند و مشورت مکن با بخیل که مانع میشود ترا از رسیدن بمقصود خود و مشورت مکن با کسی که حریص دنیا باشد زیرا که زینت میدهد بدی را برای تو
بد تمیزین بهارا و بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام منقول است که هر برادر مومنش با او مشوره کنند و آنچه محض خیر او در
آن داند نگوید حقتعالی عقل و رایش را از او سلب کند و در محاسن و معانی الاخبار و فتح الابواب بسندهای معتبر از حضرت
صادق علیه السلام منقول است که هرگاه یکی از شما کاری اراده کند با کسی مشوره نکند تا آنکه پیش از آن با خدای خود مشوره بکند راوی گفت
چگونه با خدا مشوره کند فرمود که اول از حقتعالی طلب خیر خود بکند بعد از آن با مومنان مشوره کند تا خدا تعالی آنچه خیر او
است بر زبان ایشان جاری گرداند و در مکارم الاخلاق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که هرگاه امری را اراده کنی پس
با هیچ آفریده مشوره مکن تا با خدا تعالی مشوره کنی پرسید که چگونه با پروردگار خود مشوره کنم فرمود که صد مرتبه بگوید استخیر الله پس با مردم مشوره
کند و اگر ... بسند معتبر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که چون احدی
از شما یعنی شیعیان اراده کند که چیزی بخرد یا بفروشد یا داخل امری شود پس اول خیر از خدا طلب کند پس بگوید اللهم انی
ارید امرا فان کان خیرا لی فی دینی و دنیای و آخرتی و عاجل امری و آجله فیسره لی و ان کان شرا لی فی دینی
و دنیای فاصرفه عنی بالغنم لی علی ... و ان کرهته نفسی پس با ده نفر از مومنان مشوره کند در آن
امر اگر ... باید با پنج نفر مشوره کند با هر یک دو باره و اگر نیابد دو نفر از مومنان با هر یک پنج مرتبه مشوره
کند و اگر نیابد یک کس را با او ده مرتبه مشوره کند مؤلف گوید که اگر صد مرتبه استخیر الله را باین حدیث ضم کند اتم و
اکمل خواهد بود ان شاء الله تعالی مفتاح چهارم در بیان استخاره بقرآن مجید است کلینی از حضرت صادق
علیه السلام روایت کرده که تفأل مکن با قرآن شریف مشایخ ما این حدیث را تأویل میکنند که مراد نهی از فال گشودن
از قرآن نیست که احوال آینده را از آیات آن استنباط کنند چنانچه بعضی جهال این را وسیله روزی خود کرده اند و

٢٠

باین نحو مردم را فریب میدهند و بخاطر قاصر فقیر میرسد که ممکن است که مراد بنهی از تفاؤل تطیر باشد زیرا که اکثر خلق از دیدن
و شنیدن بعضی امور میکنند بعضی را بر خود مبارک و بعضی را مشوم میگیرند مانند صدای کلاغ و جغد و دیدن بعضی از حیوانات
و غیر اینها در افتتاح سفر و احوال دیگر یعنی از شنیدن بعضی از آیات کریمه فالهای نیک و فال بد میگیرند و شاید یکی از جهات این نهی
که باعث کم اعتقادی مردم بقرآن کریم بگردد و اگر موافق نیفتد و استخاره بقرآن مجید بچند طریق معروف و در بعضی کتب
مذکور است **طریق اول** آنکه بعد از طلب خیر از جناب اقدس حق تعالی مصحف را بگشاید و آیه اول صفحه دست راست را
ملاحظه نماید اگر آیه رحمت یا امر بخیر باشد خوب است و اگر آیه غضب یا نهی از شر یا امر بشر باشد خوب نیست
و اگر در جهتین باشد یا مشتبه باشد میانه است این طریق را شیخ طوسی در تهذیب و صاحب کتاب العبادات و سید ابن طاوس
بسند معتبر روایت کرده اند که یسع بن عبد الله قمی بحضرت صادق علیه السلام عرض کرد که من اراده میکنم کاری را
و طلب خیر از حق تعالی میکنم و رای من بیک طرف قرار نمیگیرد حضرت فرمود که نظر کن در هنگامی که بنماز می خیزی زیرا که دورترین
احوال شیطان از آدمی حالی است که بنماز می ایستد پس ببین که چه چیز در دلت می افتد و اخذ کن بآن و بگشا مصحف را
پس نظر کن بسوی اول چیزی که می بینی در مصحف پس بآن عمل کن انشاء الله تعالی **مولف گوید** ظاهر آنست که مراد از ...
که یا باشد از حضرت در طریق بجهة استخاره ... و همچنین مراد از اول چیزی که می بینی اول صفحه ...
زیرا که غالب آنست که اول نظر بآن صفحه می افتد و موید این است آنچه روایت کرده است در کتاب ...
که گفت در خدمت حضرت امام زین العابدین علیه السلام بودم و عادت آنحضرت این بود که چون نماز صبح میکرد با کسی سخن نمیگفت
تا آفتاب طلوع میکرد در روزی که فرزندی از آنحضرت متولد شد بعد از نماز صبح آنحضرت را بولادت او بشارت دادند
پس رو باصحاب خود کرد و فرمود چه نام کنم این فرزند را هر یک از حاضران نامی گفتند حضرت مصحف طلبید و در دامن گذاشت و گشود
در اول صفحه این آیه بود و فضل الله المجاهدین علی القاعدین اجرا عظیما پس مصحف را برهم گذاشت و بار دیگر
گشود اول آیه در اول صفحه بود ان الله اشتری من المومنین انفسهم و اموالهم بان لهم الجنة یقاتلون
فی سبیل الله فیقتلون و یقتلون وعدا علیه حقا فی التوریة و الانجیل و القرآن و من اوفی بعهده
من الله فاستبشروا ببیعکم الذی بایعتم به و ذلک هو الفوز العظیم پس حضرت دو بار فرمود که والله
مولف گوید که چون حضرت ... علیه السلام شهید شد ... که یکی از فرزندان او است ... او را زید نام کرد

٢١

او که مسمی بزید خواهد بود در جهاد و مخالفان شهید خواهد شد و درین روایه که در استخاره ظاهر شد اشاره بشهادت او بود
باین دانستند که این جماعت ... پس او را مسمی بزید کردند و دلالت میکند بر استخاره باین نحو که مذکور شد بلکه ایمانی بجواز تفال
بقرآن نیز دارد و **شهید** سعید در فتح الابواب گفته که خطیب مستغفری در دعوات خود ذکر کرده که هر گاه خواهی که تفال کنی
بکتاب خدا پس سه مرتبه قل هو الله احد بخوان و سه مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرست پس بگو اللهم تفألت بکتابک
و توکلت علیک فارنی من کتابک ما هو المکتوم من سرک المکنون فی غیبک پس مصحف را بگشا و عمل نما بآنچه
در سطر اول صفحه دست راست ظاهر شود نه باکثر اوراق و سطور را بشماری این را از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت
کرده **مولف گوید** که این حدیث اگرچه از طریق عامه روایت شده اما موید استخاره مذکور در اول است **طریق دوم**
استخاره بقرآن مجید آنست که بصفحه اولی عمل نکنند و آن چند قسم است **قسم اول** آنست که فقیر دیدم بخط شیخ جلیل
... صاحب الکرامات و المقامات شیخ الاسلام و المسلمین شیخ بهاء الدین محمد که از خط شیخ سعید شهید
محمد بن مکی ... که او **بسند معتبر** از مفضل بن عمر روایت کرده که گفت با جمعی از اصحاب در خدمت حضرت
... صادق علیه السلام نشسته بودیم که یکی از ایشان بخدمت آنحضرت عرض کرد که ... اراده کاری ... قصد حاجتی
... حاجت خود را بخاطر می آرم قرآن را میگشایم بعد از آن باول ورق اول نظر میکنم
... حضرت فرمود که میدانید که چه نحو باید کرد ... گفتم فدای تو شوم ...
باید فرمود که هر گاه یکی از شما را حاجتی باشد و قصد آن داشته باشد نماز جعفر را بجا آورد و دعایش را بخواند و چون فارغ
شود مصحف را بردارد نیت کند فرج آل محمد را که ظهور حضرت صاحب الامر علیه السلام در زمین کی خواهد شد و بگوید اللهم ان کان
فی قضائک و قدرک ان تفرج عن ولیک و حجتک فی خلقک فی عامنا هذا و فی شهرنا هذا فاخرج لنا آیة
من کتابک نستدل بها علی ذلک پس مصحف را بگشاید و هفت ورق بگرداند و از پشت ورق هفتم ده سطر بشمارد
و نظر کند بسطر یازدهم ... پس مصحف را برهم بگذارد
و دیگر برای حاجت خود قصد بکند ... همان نحو که مذکور شد عمل بکند ... و سید ابن
طاوس ... گفته که در کتب ... این احتمال استخاره و فال ...
قسم دوم استخاره ... آنست که قرآن را بگشاید و در صفحه دست راست نظر کند ...

۲۲

وبعد آن از طرف چپ ورق بشمارد و بعد از آن بهمان عدد از صفحه دست چپ سطر بشمارد و آنچه در سطر آخر ظاهر شود عمل کند
واگر در مرتبه اول استخاره لفظ خدا در صفحه اول نباشد بار دیگر نیت کند و بشمارد تا جائیکه ظاهر شود و این طریق را اگر چه از
نقل میکنند اما در کتاب او نیست و در غیر آن از کتب معتبره فقره دعا بنظر فقیر نرسیده ولیکن بخط یکی از فضلای بحرین دیدم که نوشته
بود دیدم در یکی از تالیفات علمای امامیه مرسلا از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده بود که آنحضرت علیه السلام فرمود
بر احدی از شما کار تنگ شود مصحف را بدست گیرد و عزم کند بر عمل کردن بآنچه ظاهر شود باو از جانب حقتعالی پس سوره حمد و
و آیة الکرسی و آیه وعنده مفاتح الغیب لا یعلمها الا هو ویعلم ما فی البر والبحر وما تسقط من ورقة الا یعلمها ولا حبة فی
ظلمات الارض ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین و سوره انا انزلناه و سوره قل یا ایها الکافرون و معوذتین هر یک از اینها
را سه مرتبه بخواند پس متوجه شود بقرآن مجید و بگوید اللهم انی اتوجه الیک بالقرآن العظیم من فاتحته الی خاتمته و فیه اسمک
الاکبر و کلماتک التامات یا سامع کل صوت و یا جامع کل فوت و یا بارئ النفوس بعد الموت یا من لا تغشاه
الظلمات و لا یشتبه علیه الاصوات اسئلک ان تخیر لی بما اشکل علی به فانک عالم بکل معلوم غیر معلم بحق محمد
و علی و فاطمة والحسن والحسین و علی بن الحسین و محمد بن علی الباقر و جعفر بن محمد الصادق و موسی الکاظم و علی الرضا
و محمد الجواد و علی الهادی والحسن العسکری والخلف الحجة من آل محمد علیه و علیهم السلام
و هفت سطر از صفحه دست راست بشمارد و بعد از آن ورقها از جانب چپ بشمارد پس بعد از آن از صفحه دست چپ هفت سطر بشمارد
پس سطر آخر نظر کند آن سطر چه امری است و مطلبی که دارد انشاء الله تعالی و بخط بعض از فضلا همین استخاره
بنظر رسیده که آیة الکرسی را تا هم فیها خالدون و آیه وعنده مفاتح الغیب را تا کتاب مبین بخواند و ده مرتبه صلوات بر محمد
و آل محمد بفرستد پس این دعا را بخواند اللهم انی توکلت علیک و تفألت بکتابک فارنی ما هو المکنون فی سرک المکنون
فی علم غیبک برحمتک یا ارحم الراحمین اللهم ارنی الحق حقا حتی اتبعه و ارنی الباطل باطلا حتی اجتنبه بعد از آن
مصحف را بگشاید و بهمان نحو که مذکور شد عمل کند و در تالیف بعضی از فضلا بهمین نحو نقل کرده اما در دعا چنین است المحزون فی غیبک
یا ذا الجلال والاکرام اللهم انت الحق و منزل الحق علی محمد صلی الله علیه و آله اللهم ارنی الحق حقا حتی اتبعه
و ارنی الباطل باطلا حتی اجتنبه یا ارحم الراحمین قسم سیوم آنست که شیخ مفید در فتح الابواب ذکر کرده از
بن یعقوب اعمری در روزی حضرت کاظمین علیهما السلام شنیدم که گفت مصحف را بر میدارد و میگوئی اللهم ان کان فی

۲۳

فی قضائک و قدرک ان تمن علی امة نبیک بظهور ولیک وابن بنت نبیک و تعجل ذلک و سهله و یسره
و کمله و اخرج لی آیة استدل بها علی امر فأئتمر او نهی فانتهی فی عافیة و اگر تواند حاجت خود را بگوید پس
بنشیند بگشاید هفت سطر بشمارد و در سطر هفتم تفأل کند برای مطلب خود قسم چهارم
آنست که از سید از شیخ بدر روایت کرده که بعد از خواندن دعائیکه مذکور شد مصحف را بگشاید و هفت ورق بگرداند و از صفحه دوم
ورق هفتم اسم جلاله آنچه باشد بشمارد پس از صفحه دوم ورق هشتم سطر بعد جلاله بشمارد و در سطر آخر آنچه بر ظاهر شود
امر کند قسم پنجم آنست که از سید رضی الله از شیخ بدر مذکور روایت کرده که دعای سابق را بخواند و مصحف شریف را بگشاید و هشت
ورق بعد از آن بشمارد و از صفحه اول از ورق هشتم ده سطر بشمارد و بسطر یازدهم تفأل کند مولف گوید که اقسام طریق دوم
استخاره مصحف هیچیک مستند معتبری ندارد و خصوصا سه قسم اخیر که هیچیک را بمعصوم نسبت نداده اند و چون در بعضی از این استخاره ها
وارد شده که بعد نماز حضرت جعفر بعمل آورند مناسب است که مختصری از کیفیت آن مذکور شود بدانکه مشهورترین طرق
آنست که چهار رکعت نماز کند بدو سلام در رکعت اول بعد از فاتحه سوره اذا زلزلت و در دوم سوره عادیات و در سیوم اذا جاء
نصر الله و در چهارم قل هو الله احد بخواند و در هر رکعت بعد از فراغ از قراءة پانزده مرتبه بگوید سبحان الله والحمد لله
ولا اله الا الله والله اکبر پس در رکوع ده مرتبه و در سجده اول و بعد از سر برداشتن و در سجده دوم و بعد از سر
برداشتن ده مرتبه این تسبیحات را بگوید و اگر در سجده آخر بعد از تسبیحات این دعا بخواند بهتر است سبحان من لبس العز والوقار
سبحان من تعطف بالمجد و تکرم به سبحان من لا ینبغی التسبیح الا له سبحان من احصی کل شیء علمه سبحان ذی المن والنعم سبحان
ذی القدرة والکرم سبحان ذی العز والفضل سبحان ذی القوة والطول اللهم انی اسئلک بمعاقد العز من عرشک
و منتهی الرحمة من کتابک و باسمک الاعظم الاعلی و کلماتک التامة التی تمت صدقا و عدلا ان تصلی علی محمد و آل محمد
پس حاجت خود را بطلبد و اگر نتواند بگوید ان تقضی حاجتی و بعد از سلام بگوید یا رب یا رب بقدر آنکه یک نفس وفا کند و بگوید یا رباه
یا رباه بهمان قدر و بازیا رب یا رب بهمان قدر و بازیا الله یا الله بهمان قدر و بازیا رحیم یا رحیم بهمان قدر
پس هفت مرتبه یا ارحم الراحمین پس بگوید اللهم انی افتتح القول بحمدک و انطق بالثناء
علیک و امجدک ولا غایة لمجدک واثنی علیک و من یبلغ غایة ثنائک و امدک و انی لخلیقتک کنه
معرفة مجدک لم تکن معروفا بفضلک موصوفا بمجدک عوادا علی المذنب بحلمک تخلف سکان ارضک

۲۴

عن طاعتک فکنت علیهم عطوفا بجودک جوادا بفضلک عوادا بکرمک یا لا اله الا انت المنان

ذو الجلال و الاکرام و اگر این سوره را نداند هر سوره که خواهند بخوانند خوبست و این دعا نیز شرط نماز نیست بلکه از مکملات نماز اند

و سایر آداب و ادعیه را در ربیع الابرار ذکر کرده ایم و چون در روی آن استخاره وارد شده عامر و مفضل بن عمر نیست و دور دعا که

در حدیث استخاره وارد شده اشاره باید نمایند لهذا این دو چهار او در اینجا اختیار کردیم مفتاح پنجم در بیان استخاره تسبیح است

علامه حلی در منهاج الصلاح از پدر بزرگوار خود سدید الدین یوسف رحمه الله روایت کرده که او از سید جلیل رضی الدین محمد آوی

روایت کرده و او از حضرت صاحب الامر علیه السلام روایت کرده که چون در امری کسی خواهد استخاره کند سوره فاتحه را ده بار میخواند

و بسه مرتبه و یکمرتبه نیز اکتفا می توان کرد پس ده مرتبه انا انزلناه میخواند پس این دعا را سه مرتبه میخواند اللهم انی استخیرک لعلمک

بعواقب الامور و استشیرک لحسن ظنی بک فی المامول و المحذور اللهم ان کان الامر الفلانی مما قد نیطت بالبرکة اعجازه

و بوادیه و حفت بالکرامة ایامه و لیالیه فخر لی فیه خیرة ترد شموسه ذلولا و تقعص ایامه سرورا اللهم

امر فاتمر و اما نهی فانتهی اللهم انی استخیرک برحمتک خیرة فی عافیة پس قصد میکند که اگر این امر برای من خوبست

طاق بیاید و اگر بدست جفت بیاید بر عکس پس قطعه از تسبیح میگیرد و بشمارد تا معلوم شود که طاق است یا جفت سید

در فتح الابواب گفته که یافتم بخط برادر صالح سید محمد بن محمد حسینی آوی خدا تعالی سعادتش را مقدس گرداند و منور گرداند

خاتمه او را که روایت میشمارد حضرت صادق علیه السلام که هر که طلب خیر از خدا تعالی کند پس سوره حمد و انا انزلناه هر یک ده مرتبه

بخواند پس سه مرتبه این دعا را بخواند و آن دعای سابق را ذکر کرده پس گفته که کفی از سنگریزه یا تسبیح بگیرد و سید گفته که مراد

آن قصد کند که اگر طاق باشد بکن و اگر جفت باشد مکن پس باز سید گفته که بعضی از اصحاب ما حدیث مرسلی نقل کرده در وصف قبض تسبیح

که سه مرتبه حمد و سه مرتبه انا انزلناه یا یازده مرتبه بخواند پس این دعا را که گذشت بخواند و در قبضی بیشتر دو خود گردن و او

ملتزم را بیرون بیاید پس بخاطر گذراند پس در رقعه بنویسد یکی باشم و دیگری مباشم فیقتش و در جای بگذارد و دست کند و بدر آورد

هر یک که برآید بخاطر گرفته بآن عمل کند طریق دیگر شیخ یوسف بن حسین از خط شیخ شهید روایت کرده که ده مرتبه

انا انزلناه بخواند پس بگوید اللهم انی استخیرک لعلمک بعاقبة الامور و استشیرک لحسن ظنی بک فی المامول

و المحذور اللهم ان کان الامر الفلانی مما قد نیطت البرکة باعجازه و بوادیه و حفت بالکرامة ایامه

و لیالیه فاجعله لی خیرا ... بحق محمد و علی و فاطمة و الحسن و الحسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و الحسن و الحجة القائم

۲۵

القائم علیهم السلام ان تصلی علی محمد و علیهم اجمعین و ان تخیر لی فیه خیرة ترد شموسه ذلولا و تقعص ایامه سرورا

اللهم ان کان امرا فاجعله فی قبضة الفرد و ان کان نهیا فاجعله فی قبضة الزوج پس تسبیح را میگیری و عمل میکنی بآنچه می آید بعینه

اگر یک دانه زیاد باشد عمل میکنی و اگر دو میماند ترک میکنی مولف گوید که عبارت سید اجمالی دارد فقیر از عبارت او چنین میفهمم الله اعلم

و بدانکه ظاهر روایات آنست که از سنگریزه چند دانه تسبیح بدست گیرند مشتی که دارد و بشمارد در بردستی که متعارفست

و بعضی از مشایخ ما در تسبیح منظوم آن در میانه میگرفتند و دانها که در میان کف واقع میشد میشمردند که طاق است یا جفت و این نوع نیز روایت بود

فی الجمله الحال و از انسب ...بدست از اکثر مشایخ دیده و شنیده ایم آنها روش متعارفست که با انگشت میان تسبیح بگیرند

و اگر حمد و انا انزلناه و دعا را یکی از اینها که در روایات گذشت بخوانند و نیت کنند و تسبیح را بگیرند دو دو تا دو بشمارند اگر یکی

ماند بکنند و اگر دو ماند ترک کنند ظاهر بد نباشد والله اعلم فقیر از شیخ عظیم الشان شیخ بهاء الدین محمد رحمه الله نقل میکرد که او بسند

از مشایخ خود شنیده ایم که از حضرت صاحب الامر علیه السلام روایت میکردند در طریق استخاره تسبیح که سه مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد

بفرستند پس تسبیح را بگیرند و دو تا دو تا بشمارند اگر طاق ماند خوبست و اگر جفت ماند بد است و اگر مترددی باشد ... استخاره او

... اگر کسی از این استخاره نمیکرد طریق دیگر در میان عوام شهرت دارد که سه تا سه تا بشمارند اگر یکی ماند خوبست و اگر دو

ماند متوسط است و اگر سه ماند بد است و این طریق در کتب معتبره بنظر فقیر نرسید لیکن یکی از فضلای بحرین از کتاب السعادات از حضرت صادق

علیه السلام نقل کرده که حمد را یکمرتبه و قل هو الله احد را سه مرتبه بخواند و یازده مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد پس بگوید اللهم

انی اسئلک بحق الحسین و جده و ابیه و امه و اخیه و الائمة من ذریته ان تصلی علی محمد و آل محمد و ان تجعل لی الخیرة فی هذه السبحة

و ان ترینی ما هو الاصلح لی فی الدین و الدنیا اللهم ان کان الاصلح فی دینی و دنیای و عاجل امری و آجله فعل ما انا عازم علیه

فامرنی و الا فانهنی انک علی کل شیء قدیر پس قبضه از تسبیح میگیری و میشماری و میگوئی سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله

تا آخر قبضه تمام شود اگر آخرش سبحان الله باشد مخیری که بکنی یا نکنی و اگر الحمد لله باشد امر است و اگر لا اله الا الله باشد نهی است

مفتاح ششم در بیان استخاره برقاع سید بن طاوس و اکثر متاخرین علما رحمهم الله این نوع را بهترین استخاره ها دانسته اند در کتاب

الاستخارات ... کرده شیخ کلینی ... از حضرت صاحب الامر علیه السلام ... اگر کسی را امری مترددشود میان کردن و نکردن

... ... شش رقعه ... ... مرتبه طلب خیر از حق تعالی بکند پس یکی از آنها را بیرون آورد

و بآن عمل کند تا حکم استخاره دارد حضرت علیه السلام جواب نوشتند که ایمه عالم اهل بیت علیهم السلام در باب استخاره مقرر

فرموده نماز کردن و رقعها نوشتن است یعنی چنان باید کرد مولف گوید این نوع از استخاره بچند طریق وارد شده یکی آنست که کلینی و شیخ طوسی و سید و دیگران بسندهای معتبره از هارون بن خارجه روایت کرده اند که حضرت امام جعفر صادق علیه السلام فرمود که هرگاه امری را اراده کنی شش رقعه کاغذ بگیر و در سه تای آنها بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان بن فلانة افعله و در سه رقعه دیگر بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان بن فلانة لا تفعل پس آن رقعها را در زیر مصلای خود بگذار و دو رکعت نماز بکن و چون فارغ شوی و بسجده رو صد مرتبه بگو استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة پس درست بنشین و بگو اللهم خر لی واختر لی فی جمیع اموری فی یسر منک و عافیة پس دست بزن و رقعها را مشوش کن یعنی بیکدیگر مخلوط کن و یکیک از آنها بیرون آور و ملاحظه کن اگر سه افعل پیاپی بیرون آید پس آنکار را که اراده کرده بکن و اگر سه لا تفعل پیاپی بیرون آید پس مکن آنکار را و اگر بعضی افعل و بعضی لا تفعل بر آید تا پنج رقعه بیرون آر اگر افعل بیشتر است عمل کن و اگر لا تفعل بیشتر است ترک کن و احتیاج نیست به بیرون آوردن رقعه ششم مولف گوید که بجای فلان بن فلانة در هر دو جا اسم خود و اسم مادر خود بنویسد باید دانست که غسل درین باب وارد نشده و بعضی از علما درین استخاره ذکر کرده اند باعتبار آنکه در استخاره مطلقه که در غسل خیره ذکر کردیم واقع شده و شاید بد نباشد و ورود غسل در نمازهای حاجت نیز شاید بد نباشد و اگر قصد زیارت ائمه هدی علیهم السلام در آن غسل بکند شاید احوط باشد و ایضا تعیین سوره در این نماز وارد نشده بعضی سوره الرحمن را ذکر کرده اند باعتبار آنکه در نوع دیگر استخاره وارد شده شاید بد نباشد و اگر در هر رکعت سی مرتبه قل هو الله احد بخوانند چنانکه در بعضی ... مذکور میشود نیز شاید بد نباشد ظاهر سیوره که بخوانند خوب است و آنچه در روایت واقع شده که اگر در بعضی افعل و در بعضی لا تفعل بر آید تا پنج ... اشکالی دارد زیرا که در بعضی صور احتیاج بشش نمیشود به بیرون آوردن پنجم مثل آنکه اول لا تفعل بر آید و بعد از آن سه افعل یا بعکس ... دو افعل بر آید و یک لا تفعل و یک افعل یا بر عکس و بعید نیست که مراد آن باشد که احتیاج به بیرون آوردن ششم هرگز نمیشود گو اینکه پنجم نیز در بعضی از شقوق نشود و احتمال دارد که در همه صور پنجم را بیرون باید آورد و تعبد الکوفاید ... معلوم نیست اما بعید است و ایضا باید دانست که اگر مختلف بیرون آید و یکی بیشتر باشد از حدیث تفاوتی در خوبی و بدی در میان صور ... ظاهر نمیشود و از علما باعتبار رعایت ... در مراتب خوبی و بدی قرار داده اند مثل آنکه اگر سه افعل پیاپی بیرون آید بهتر است از آنکه در پنج رقعه بر آید و همچنین لا تفعل در بدی و اگر دو افعل پیاپی بر آید و یک لا تفعل و یک افعل بهتر است از آنکه اول لا تفعل بر آید و بعد از آن سه افعل و بر این قیاس سایر شقوق نیکی و بدی معلوم میشود و دیگر آنست که

که سید ابن طاوس از طریق عامه از ابن مسعود روایت کرده که او در استخاره این دعا میخواند اللهم انک تعلم و لا اعلم و تقدر و لا اقدر و انت علام الغیوب اللهم ان علمت مما یکون بعلمک مما کان اللهم الذی قد عزمت علیه کذا و کذا فان کان لی فیه خیرة للدین و الدنیا و العاجل و الآجل فیسره و سهله و وفقنی له و ان کان غیر ذلک فامنعنی منه کیف شئت پس بسجده میرفت و میگفت اللهم الذی استخیرک برحمتک خیرة فی عافیة پس در سه رقعه می نوشت خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان بن فلانة افعل علی اسم الله و عونه و در سه رقعه دیگر می نوشت خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان بن فلانة لا تفعل و الخیرة فیما یقضی الله و در زیر سجاده میگذاشت و چون از نماز فارغ میشد یکیک از آنها بیرون می آورد و هر کدام که بیشتر بیرون می آمد بان عمل میکرد مولف گوید که بجای کذا و کذا حاجت خود را بعربی بگوید اگر نتواند بگوید علی الامر الذی تعلم و بجای فلان بن فلان اسم خود و پدرش را بنویسد و این روایت چون از طریق عامه است اما موید روایت اول است و عمل بروایت اول که از طریق شیعه است اولی است و اگر این دعا را نیز بخوانند بد نیست و دیگر آنست که ابن سید از طریق مخالفان نقل کرده از جابر بن عبد الله انصاری که از اکابر صحابه است گفت که حضرت رسول صلی الله علیه و آله ما را تعلیم میکرد استخاره در امور را چنانچه تعلیم مینمود بما سوره از قرآن را و میفرمود که هرگاه اراده کاری بکنید دو رکعت نماز بگذارید غیر نمازهای واجب پس بگوید اللهم انی استخیرک بعلمک و استقدرک بقدرتک و اسئلک من فضلک العظیم فانک تقدر و لا اقدر و تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب اللهم ان کنت تعلم ان هذا الامر خیر لی فی دینی و معاشی و عاقبة امری و عاجل امری و آجله فاقدره لی و یسره لی ثم بارک لی فیه و ان کنت تعلم ان هذا الامر شر لی فی دینی و معاشی و عاقبة امری و عاجل امری و آجله فاصرفه عنی و اصرفنی عنه و اقدر لی الخیر حیث کان ثم رضنی به پس سید گفته که بعضی از مشایخ ما گفته اند که چون این نماز را بکند و این دعا را بخواند شش رقعه از کاغذ قطع کند و در سه افعل خیرة و در سه لا تفعل بنویسد بعد از آن بیکدیگر مخلوط کند و در میان آستین خود بگذارد ... یکی یکی بر آورد اگر سه افعل پیاپی بر آید آنرا بکند اما پستر است از آنکه ... و اگر دو افعل باشد یکی لا تفعل ... نیست که آنرا بکند ... و اگر ... لا تفعل باشد ترک کردن اولی است و اکثر حکم کل دارد مولف گوید که ... مشایخ ... آنکه عمل آن باشد و آن عمل که سید از بعضی ... نقل کرده بروایت نرسیده ... و اگر خواهند این عمل را نیز ... و دیگر آنست که ابن سید ... در فتح الابواب گفته که ... از بعضی علما در کیفیت استخاره ...

۲۸

سه رقعه بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم افعل و در سه رقعه دیگر بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم لا تفعل و زیر سجاده بگذارد و دو رکعت نماز بکن و در هر رکعت بعد از فاتحة الکتاب سه مرتبه قل هو الله احد بخوان پس سلام بگو و بگو اللهم انی استخیرک بعلمک تا آخر دعا که مذکور شد پس بسجده برو و صد مرتبه بگو استخیر الله العظیم آنگاه سجده برو دو پنج رقعه را بیرون آور اگر افعل سه تا باشد بکن که صلاح تو در آنست و اگر لا تفعل سه تا باشد مکن که خیر تو در نکردن است ان شاء الله تعالی **و دیگر آنست** که سید ابن طاوس از شیخ ابو الفتح کراجکی نقل کرده او بسند خود از هرون بن حماد روایت کرده که حضرت صادق علیه السلام فرمود که هرگاه امری اراده کنی شش رقعه بگیر و در سه رقعه بنویس بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم و بروایت دیگر العلی الکریم لفلان بن فلان افعل کذا ان شاء الله و نام خود و پدر خود را و آن کاری که میخواهی بکنی بنویس و در سه رقعه دیگر بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم لفلان بن فلان لا تفعل کذا ان شاء الله تعالی و چهار رکعت نماز بکن و در هر رکعت پنجاه مرتبه سوره قل هو الله احد و سه مرتبه سوره انا انزلناه فی لیلة القدر بخوان یعنی بعد از سوره حمد و رقعه‌ها را در زیر سجاده خود بگذار و بعد از نماز بخوان اللهم انی استخیرک بعلمک و استقدرک الخیر بقدرتک انک تعلم و لا اعلم و تقدر و لا اقدر و انت علام الغیوب اللهم بک فلا شیء اعظم منک صل علی آدم صفوتک و محمد خیرتک و اهل بیته الطاهرین و من بینهم من نبی و صدیق و شهید و عبد صالح و ولی مخلص و ملائکتک اجمعین ان کان ما عزمت علیه من دخولی فی سفری الی بلد کذا و کذا خیرة لی فی البدء و العاقبة و رزق تکثیره لی منه فسهله لی و لا تعسره و خر لی فیه و ان کان غیره فاصرفه عنی و بدلنی منه بما هو خیر منه برحمتک یا ارحم الراحمین پس هفتاد مرتبه بگو خیرة من الله العلی الکریم پس بسجده برو و رو را بر خاک بگذارد و حاجت خود را از خدای تعالی بطلبد و در روایت دیگر وارد شده که بعد از آن رقعه‌ها را بیرون آورد و بخواند که در روایت اول مذکور شد عمل کن **مولف گوید** که این دعا در خصوص اراده سفر است باید که بجای من الدخول فی سفری الی بلد کذا و کذا آن سفر و آن شهری را که اراده دارد ذکر کند و بر تقدیر عمل بروایت اول بهتر است و اگر خواهد دعا را نیز اضافه کند و سید ابن باقی ره در مصباح گفته بایست که کسی که استخاره میکند انگشتری عقیق بوده باشد که در آن نام محمد و علی نقش کرده باشد و بدست راست رقعه‌ها را بیرون آورد **مولف گوید** سید ابن طاوس چون این استخاره را بهترین استخاره‌ها میداند و مدارش بر عمل بر این استخاره بوده چند امر غریب از تجربه

۲۹

این استخاره نقل کرده اول آنکه بعضی اخبار با مناسبت برا طلبیده من در جانب غربی بغداد بودم و بیست و دو روز در آنجا ماندم و هر روز استخاره کردم که او را طلب نمایم و در همه استخاره‌ها سه لا تفعل متوالی بر آمد یا در چهار رقعه سه لا تفعل آمد و ظاهر شد که خیر در رفتن او نبود و چنین اتفاق نمی‌شد مگر از جانب خدای تعالی که عالم الخفیات است **دوم آنکه** در ایامی که در دار السلام بغداد اقامت داشتم وارد شهر شدم و بعضی از اقارب من مرا تکلیف نمودند که در بعضی از احکام حاله بروم چنان اتفاق افتاد که یکماه در خانه ماندم و بیرون نرفتم که اراده ملاقات او میکردم از اول آن روز تا آخر آن روز استخاره میکردم برای دیدن او و در همه استخاره‌ها لا تفعل می‌آمد تا آنکه پنجاه استخاره در این عمل آن مدت کردم و در همه لا تفعل بیرون آمد و معلوم شد که خیر من در این بوده و عقل باور نمیکند این را که پنجاه استخاره کسی اینطور طلب کند و بر سبیل اتفاق و بی اراده قادر علی الاطلاق عز اسمه بد باشد **سیوم آنکه** تا حالت تحریر این رساله پنجاه و سه سال از عمر من گذشته و تا حقیقت استخاره بر من ظاهر شده پیوسته در امور خود استخاره کرده‌ام و در همه آنها خیر دنیا و دین را یافته‌ام که استخاره مرا بآن دلالت کرده و همیشه سعادت دنیا و عقبی خود را در آن یافته‌ام **مولف گوید** که فقیر نیز در تجربه بسیار دیده‌ام و از جمعی از برادران و صلحای خویشان و آشنایان خود دانسته‌ام و غرائب بسیار در این باب مشاهده نموده‌ام و در کتاب محمد و آثار ما ذکر کرده‌ام **مفتاح هفتم** در بیان استخاره برقاع آنچه مشهور است و این چند قسم است **قسم اول** شیخ طبرسی در مکارم الاخلاق از عبد الرحمن بن سیابه روایت کرده که در سالی اراده رفتن بمکه معظمه داشتم و با خود متاعی برده بودم که کساد بود و کسی آن را نمی‌خرید بعضی از اصحاب گفتند که متاع را بفرست بمصر و کوفه و برگردان و بعضی گفتند بمن بفرست پس رفتم بخدمت حضرت امام موسی کاظم علیه السلام بعد از آنکه از منی بمکه مراجعت کرده بود و احوال خود را عرض کردم و پرسیدم که چه میفرمائید حضرت فرمود قرعه بزن میان مصر و یمن پس امر خود را بخدای تعالی واگذار هر شهر که بیرون آید متاع خود را بآنجا بفرست گفتم فدای تو شوم چگونه قرعه بزنم فرمود که در یک رقعه بنویس بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انت الله لا اله الا انت عالم الغیب و الشهادة انت العالم و انا المتعلم فانظر لی فی ای الامرین خیر لی حتی اتوکل علیک فیه و اعمل به پس بنویس مصر ان شاء الله تعالی و در رقعه دیگر همان دعا را بنویس پس بنویس الیمن ان شاء الله تعالی پس در رقعه سیوم باز همان دعا را بنویس پس بنویس لا تحبس المتاع و لا تبعث الی بلد منها یعنی حبس کن متاع را و بهیچیک از این دو شهر نفرست پس رقعه‌ها را جمع کن و بکسی بده که از آنها خبر نداشته باشد و بگو که یک رقعه بیرون آورد و پس رقعه‌ها را در میان دامن خود بگذار و دست خود را داخل کن و یک رقعه از آنها بیرون آور هر یک که بیرون آید بر خدای عز اسمه توکل کن و بآنچه در آن رقعه است عمل کن ان شاء الله تعالی

٣٠

خیر تو در آن است و سید ابن طاوس این عمل را بسند حسن از عبد الرحمن روایت کرده مولف گوید که این عمل خوب است و اعتبار
سندش بیشتر از ذات الرقاع مشهور است و میتواند بود که عمومات احادیث که شامل این قرعه بوده باشد زیرا که احادیث بسیار وارد
شده که در هر امر مشکل قرعه باید انداخت و وارد شده که هر قومیکه امر خود را بخدا تعالی تفویض کنند البته سهم محق بیرون آید
خصوصا در امریکه رایها در آن مختلف شده باشد و دیگر سید از حضرت باقر یا صادق علیهما السلام روایت کرده که هرگاه کسی خواهد استخاره
بساز کند یعنی بقرعه در رقعه بنویسد اللهم فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة الرحمن الرحیم انت تحکم
بین عبادک فیما کانوا فیه یختلفون اسألک بحق محمد وآل محمد ان تصلی علی محمد وآل محمد وان تخرج لی خیر السهمین
فی دینی ودنیای وعاقبة امری وعاجله وآجله انک علی کل شیء قدیر ما شاء الله لا حول ولا قوة الا بالله
صلی الله علی محمد وآله پس مطلب را در رقعه بنویسد اگر دو شق باشد و اگر یکی را کردن و یکی را نکردن بنویسد و در سوم بنویسد
[illegible] نیست و یکی را بیرون آرد و اگر یکی از آن دو رقعه بیرون آید بآن عمل کند و اگر [illegible] بیرون آید آن را بیندازد و دیگری را
و بآن عمل کند مفتاح هشتم در بیان استخاره به بنادق است و آن بچندین طریق منقول است اول آنست که سید رضی الله عنه
در فتح الابواب و ابن شکبری در مجموع الدعوات روایت کرده اند از احمد بن محمد بن یحیی که گفت اراده داشتم که [illegible]
بیرون روم و گفتم بیرون نمیروم تا بروم بخدمت حضرت امام جعفر صادق علیه السلام و سلام کنم و در کار خود مشورت کنم
و بطلبم که دعا کند از آنحضرت علیه السلام پس بخدمت آنجناب رفتم و عرض کردم که من اراده کرده ام که [illegible]
و [illegible] یاد کردم که بیرون نروم تا بخدمت شما نرسم و با شما مشورت کنم و طلب دعا از شما کنم حضرت از برای من دعا کرد و فرمود که
که رسول خدا گوید عیب متاع خود را در تجارت پنهان مکن و کسی که امید [illegible] احسان خود کرده باشی مغبون مکن و آن که [illegible]
مشورت کند [illegible] از برای او مپسند مگر چیزی که برای خود [illegible]
راست گو با ملائکه نیکوکار گرامی در قیامت محشور میشود و اجتناب کن از [illegible] یاد کردن [illegible] زیرا که [illegible]
با آتش جهنم [illegible]
ضروری که اهتمام [illegible] دعا بسیار بکن [illegible] استخاره [illegible]
صلی الله علیه وآله استخاره را [illegible] تعلیم [illegible] قرآن را [illegible] استخاره را [illegible]
برای استخاره [illegible] موافق [illegible]

٣١

بمن تعلیم نما که چگونه بعمل آورم فرمود که چون اراده استخاره نمائی وضوی کامل بساز یعنی با آداب و ادعیه مستحبه و دو رکعت نماز بکن و در
هر رکعت بعد از سوره حمد سوره قل هو الله احد بخوان و بعد از سلام صد مرتبه خدا را [illegible] بگو یا کاشف الکرب ومفرج الهم
ومذهب الغم ومبتدیا بالنعم قبل استحقاقها یا من یفزع الخلق الیه فی حوائجهم ومهماتهم وامورهم ویتوکلون علیه امرت
بالدعاء وضمنت الاجابة اللهم فصل علی محمد وآل محمد وابدأ بهم فی کل امری وفرج همی ونفس کربی واذهب غمی واکشف لی
عن هذا الامر الذی قد التبس علی وخر لی فی جمیع اموری خیرة فی عافیة فانی استخیرک اللهم بعلمک واستقدرک بقدرتک
واسألک من فضلک والجأ الیک فی کل اموری وابرأ من الحول والقوة الا بک واتوکل علیک وانت حسبی ونعم الوکیل
اللهم فافتح لی ابواب رزقک وسهلها لی ویسر لی جمیع اموری فانک تقدر ولا اقدر وتعلم ولا اعلم وانت علام الغیوب
اللهم ان کنت تعلم ان هذا الامر الذی عزمت علیه واردت هو خیر لی فی دینی ودنیای ومعاشی ومعادی وعاقبة اموری
فقدره لی وعجله علی وسهله ویسره وبارک لی فیه وان کنت تعلم انه غیر نافع لی فی العاجل والآجل بل هو شر علی فاصرفه
عنی واصرفنی عنه کیف شئت وانی شئت وقدر لی الخیر حیث کان واین کان ورضنی یا رب بقضائک وبارک لی فی قدرک حتی لا
احب تعجیل ما اخرت ولا تأخیر ما عجلت انک علی کل شیء قدیر وهو علیک یسیر پس بسیار صلوات بفرست بر محمد وآل محمد
و باید سه رقعه با خود داشته باشد همه بیک قدر و یک هیئت و در رقعه اول بنویسد اللهم فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة
انت تحکم بین عبادک فیما کانوا فیه یختلفون اللهم انک تعلم ولا اعلم وتقدر ولا اقدر وتمضی ولا امضی وتقضی ولا
اقضی وانت علام الغیوب صل علی محمد وآل محمد واخرج لی احب السهمین الیک وخیرهما لی فی دینی
ودنیای وعاقبة امری انک علی کل شیء قدیر وهو علیک یسیر و در پشت یکی از این دو رقعه افعل بنویسد و در پشت
دیگری لا تفعل و در رقعه سیوم این بنویس لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم استعنت بالله وتوکلت علیه وهو
حسبی ونعم الوکیل توکلت فی جمیع اموری علی الله الحی الذی لا یموت واعتصمت بذی العزة والجبروت وتحصنت
بذی الحول والطول والملکوت وسلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین وصلی الله علی محمد النبی وآله الطاهرین
و پشت این رقعه را سفید بگذارد و چیزی بر آن ننویسد پس هر سه رقعه را محکم بپیچ بر یک هیئت و یک صورت و در میان بنادق بگذار از موم
یا از گل [illegible] بیک هیئت [illegible] باشد [illegible] خدا را یاد کند و صلوات
بر محمد و آل محمد بفرستد و آن بندقها را در میان آستین خود بیندازد و دست خود را در میان آستین خود داخل کند و آن

بند قبها را حرکت دهد و یکی از آنها را برآورد و بدون آنکه آنها را نظر کند یکی را بالخصوص تعیین کند و لیکن نیتش بر سر یکی از آنها
که واقع شود بیرون آرد و چون بیرون آید دو تا و بگیرد و خدای تعالی را یاد کن و آنرا بگشا و نیتش را بخوان و عمل کن بآنچه در پشت آن
نوشته است و اگر کسی بر جهتها دو اشته باشی خاطر نباشد در میان آستین بنداز و آنچه مذکور شد بعمل آر پس اگر آنچه فعل بر آن
نوشته شده بیرون آید البته انکار را بکن که خیر تو در آنست ان شاء الله تعالی و اگر آنچه لا تفعل بر آن نوشته شده بیرون آید
آنرا البته عمل مباره دالبته مخالفت این استخاره مکن که از آن پشیمان میکشی و اگر رقعه بیرون آید که چیزی بر پشتش نوشته نشده پس تفحص کن تا وقت
نماز فریضه متأخر شد پس برخیز و دو رکعت نماز چنانچه مذکور شد بکن پس نماز واجب را بکن با آن دو رکعت بعد از نماز واجب بکن اگر نماز
صبح و عصر نباشد و اگر نماز صبح باشد باید بعد از آن تعقیب و دعا بخوانی تا آفتاب طالع شود پس بعد از آن آن دو رکعت را بجا آر و اگر
نماز عصر باشد آن دو رکعت را پیش از نماز عصر بکن و بعد از آن نماز عصر را بخوان و بار دیگر آن عمل را اعاده کن و اگر باز رقعه نانوشته
بیرون آید باز در وقت فریضه دیگر همان عمل را اعاده کن تا یکی از رقعهای نوشته بیرون آید مولف گوید که ظاهر روایت آنست
که نوشتن رقعها و پیچیدن و در میان بندقه گذاشتن همه بعد از نماز و خواندن دعا باشد و بر این رقعها پیش باشد احتمال دارد که نافع
کردن قبل از نماز باشد و دور نیست که اولی آن باشد و دیگر آنست که کلینی و شیخ و سید رح و دیگران بسند صحیح از یکی از ائمه علیهم السلام روایت کرده‌اند
که شخصی از اصحاب آنحضرت علیه السلام پرسید که امری را میخواهم بعمل آرم و کسی را نمی‌یابم که با او مشورت کنم چکنم حضرت علیه السلام
فرمود که با پروردگار خود مشورت کن پرسید که چگونه مشورت کنم فرمود که آن حاجت را در خاطر خود قصد کن و دو رقعه بگیر در
یکی بنویس نعم و در یکی لا و هر یک را در میان بندقه از گل بگذار پس دو رکعت نماز بگذار و آن دو بندقه را در زیر دامن خود بگذار و
بگو یا الله انی اشاورک فی امری هذا وانت خیر مستشار و مشیر فاشر علی بما فیه صلاح و حسن عاقبة پس دست خود را از زیر دامن
داخل کن و یکی از آن دو بندقه را بیرون آر و بگشا اگر نعم باشد بکن و اگر لا باشد مکن با خدای تعالی چنین مشورت باید کرد و دیگر
آنست که سید رح فرمود که در بعضی از کتب شیعه یافتم که در دو رقعه بنویسی بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله العزیز الحکیم
لعبده فلان بن فلان و حاجت خود را بنویسی و یکی در آخرش بنویسی افعل یا مولای و دیگری در آخرش بنویسی لا تفعل یا مولای
و هر یک از آن دو رقعه را در میان گلوله از گل میگذاری و بر آن میخوانی هر یک از سوره حمد و قل اعوذ برب الفلق و قل اعوذ برب الناس
و سوره و الضحی را هفت مرتبه و ظرفی آبی در پیش خود میگذاری و بندقها را در میان آب می‌اندازی پس هر یک که زودتر از یکدیگر
شکافته شود و بر روی آب آید بآن عمل میکنی ان شاء الله تعالی و دیگر آنست که باز سید رح ذکر کرده آنکه یافتم بخط

علی بن یحیی خیاط که نوشته بود که این استخاره مولای امیر المؤمنین است علیه السلام هر گاه خاطر میگذرانی مطلبی را که داری
این استخاره را بنویس در رقعه و در پشت یکی بنویس افعل و در پشت یکی لا تفعل و هر رقعه را در میان بندقه از گل میگذاری و در ترازو
می‌سنجی که یکدیگر را برابر باشند و در میان آب می‌اندازی هر یک که پیشتر بروی آب آید بآن عمل میکنی و البته مخالفت مکن و دعا که در رقعها باید نوشت
اینست ما شاء الله کان اللهم انی استخیرک خیار من فوض الیک امره و اسلم الیک نفسه و استسلم الیک فی امره و خلا
وجهه و توکل علیک فیما نزل به اللهم خر لی و لا تخر علی و کن لی و لا تکن علی و انصرنی و لا تنصر علی و اعنی و لا تعن علی
و مکنی و لا تمکن علی و اهدنی الی الخیر و لا تضلنی و ارضنی بقضائک و بارک لی فی قدرک انک تفعل ما تشاء و تحکم
ما ترید و انت علی کل شیء قدیر اللهم ان کانت الخیرة لی فی امری هذا فی دینی و دنیای و عاقبة امری فسهله لی و ان کان غیر ذلک
فاصرفه عنی یا ارحم الراحمین انک علی کل شیء قدیر و دیگر آنست که باز سید رح روایت کرده از حضرت صاحب الزمان علیه السلام مسمی
باستخاره مصریه و کیفیتش آنست که در رقعه بنویسید بسم الله الرحمن الرحیم خیرة من الله و رسوله لفلان بن فلان و نام خود و پدرش را بنویسید در یکی افعل و در
یکی لا تفعل بنویسید و در میان دو بندقه از گل بگذارید و هر دو را در میان قدحی آب بیندازید پس وضو بسازید و دو رکعت نماز بگذارید
و بعد از نماز بخوانید اللهم انی استخیرک خیار من فوض الیک امره و اسلم الیک نفسه و توکل علیک فی امره و
استسلم بک فیما نزل به من امره اللهم خر لی و لا تخر علی و اعنی و لا تعن علی و مکنی و لا تمکن منی و اهدنی للخیر و لا تضلنی
و ارضنی بقضائک و بارک لی فی قدرک انک تفعل ما تشاء و تعطی ما ترید اللهم ان کانت الخیرة لی فی امری هذا و هو کذا و کذا
و تسمی الحاجة [illegible] فمکنی منه و اقدر لی فیه و [illegible] طریق الهدایة الیه و ان کان اللهم غیر ذلک
فاصرفه عنی الی الذی هو خیر لی منه فانک تقدر و لا اقدر و تعلم و لا اعلم و انت علام الغیوب یا ارحم الراحمین پس بسجده رو
و صد مرتبه بگوید استخیر الله برحمته خیرة فی عافیة پس سر از سجده بردار و نظر بکن تا کی از آن رقعها از آب بیرون آید پیشتر بیرون
آید بآن عمل کن [illegible] اگر لا تفعل بیرون آید مکن و دیگر آنست که باز سید رح از شیخ ابو الفتح کراجکی [illegible] نقل
کرده [illegible] که دو رقعه بنویس یکی افعل یعنی بکن و در یکی لا تفعل یعنی مکن [illegible]
و غیر آن از علما [illegible] مولف گوید [illegible] استخاره‌ها
[illegible]
[illegible] تمام [illegible]

فائده اول بخط شیخ شهید محمد بن مکی حشره الله تعالی مع الشهداء و الاولیاء دیدم که هرگاه شخصی در چاره امری متحیر باشد و نداند
چه باید کرد عمل کند باین خبر که در کتاب محمد بن جریر طبری که مسمی است بکتاب الاداب الحمیده دیدم که روح بن الحرث از پدرش از جدش روایت
کرده که فرزندان را وصیت کرد و گفت هرگاه امر عظیمی احدی از شما را رو دهد یا حادثه باعث غم او گردد باید با وضو بخوابد در فراش
و فرش طاهری و تنها بخوابد و در پهلوی زنی نخوابد و در وقت خوابیدن سوره والشمس و سوره واللیل هر یک را هفت مرتبه بخواند پس بگوید
اللهم اجعل لی من امری هذا فرجا و مخرجا پس شخصی بخواب او می آید در شب اول یا سوم یا پنجم و گمان دارم که هفتم را نیز گفت باو
میگوید که فرج تو از این غم و دلگیری و الم در چه چیز است انس که راوی حدیث است گفت مرا دردی عظیم حادث شد علاجش را نفهمیدم پس
این عمل را بجا آوردم چون بخواب رفتم دیدم که دو کس نزد من آمدند یکی نزد سر من نشست و دیگری نزد پاهای من پس یکی بدیگری گفت تمام
بدنش را دست بمال و احساس مرض بکن پس حرکت دستش بموضعی از سر من رسید گفت در اینجا حجامت کن و بتراش و سر بشوی با چیزی که بمالان
بمال تا بخسبد بمن گفت آیا بر سر که ضمم کن با آن الخبز و زیتون را چون بیدار شدم آن موضع را حجامت کردم و صحت یافتم و تعجب بسیار کردم
تعلیم کردم بعمل آوردند و شفا یافتند و شیخ طبرسی در مکارم الاخلاق روایت کرده که هرگاه امری عارض شود که موجب هم او گردد
و خواهد چاره خود را در آن کار بداند باید در وقت خواب سوره والشمس و سوره واللیل هر یک را هفت مرتبه بخواند تا آنکه در خواب
ببیند که چاره او را تعلیم نماید و شیخ مفید در کتاب اختصاص بسند معتبر از حضرت امام موسی علیه السلام روایت کرده که هرگاه
بسوی خدا تعالی حاجتی باشد و خواهد که ما را در خواب ببیند و جای خود را در آخرت بداند باید در سه شب غسل بکند و با خدا تعالی
مناجات کند و با ما متوسل شود و ما را در درگاه خدا تعالی شفیع گرداند تا آنکه ما را در خواب ببیند و بجای خود برسد و شیخ محمد بن جعفر
تلعکبری در کتاب مجموع الدعوات روایت کرده که هرکه خواهد حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله را در خواب ببیند در شب جمعه
نماز مغرب و نوافل آن کرده و با کسی سخن نگوید تا نماز خفتن بکند و بعد از آن دو رکعت نماز بکند در هر رکعت بعد از حمد ده مرتبه سوره قل هو الله
بخواند پس دو رکعت نماز دیگر بکند در هر رکعت بعد از حمد هفت مرتبه سوره قل هو الله احد بخواند و بعد از سلام نماز بسجده
رود و هفت مرتبه صلوات بر محمد و آل محمد بفرستد و هفت مرتبه بگوید سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر
و لا حول و لا قوة الا بالله پس سر از سجده بردارد و درست بنشیند و همین را بگوید و بگوید یا حی یا قیوم یا ذا الجلال
و الاکرام یا اله الاولین و الاخرین یا رحمن الدنیا و الاخرة و رحیمهما یا رب یا رب یا رب پس برخیزد و دستها را بلند کند و بگوید
یا رب یا رب یا ذا الجلال یا عظیم الجلال یا عظیم الجلال یا بدیع الکمال یا کریم الفعال یا

کثیر النوال یا دائم الافضال یا کبیر یا متعال یا اول بلا مثال یا قیوم بغیر زوال یا واحد بلا انتقال یا
شدید المحال یا رازق الخلایق علی کل حال ارنی وجه حبیبی و حبیبک محمد صلی الله علیه و آله فی منامی یا ذا الجلال
و الاکرام پس رو بقبله بخوابد بر رو دست راست مشغول صلوات بر محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله باشد تا بخواب رود که انشاء الله تعالی حضرت
رسول صلی الله علیه و آله را در خواب ببیند مولف گوید که در کتاب بحار الانوار از این ابواب طریق دیگر هست از آنچه ذکر شد
ایشان هم و در رساله المناسبه مذکور شد **فائده** از اخبار سابقه معلوم شد که عمده در استخاره آنست که آدمی در امور دنیا و آخرت
بعقل ناقص خود تکیه ننماید بلکه در جمیع امور توکل بر جناب مقدس الهی تعالی شانه کند و معترف باشد که بنده عاجز جاهل ضعیفم
و خداوند کریم رحیم عالم قادر مهربانی دارم که اعرف است بمصالح من از من و از جمیع مخلوقات و امور خود را باو گذاشته ام
و خیر خود را از او بطلبم پس توسل نماید بلطف و رحمت خداوند کریم با غسل و نماز و دعاها که در ابواب سابقه گذشت پس شروع
کند در آن کار و راضی باشد بآنچه خیر خود را در آن بداند هر چند موافق خواهش او نباشد و بعد از آن استخاره دل
است چنانچه گذشت و بعد از آن مشورت کردن با مومنان است و بعد از آن استخاره برقاع و بنادق است یا تفأل بقرآن مجید
و ظاهر آنست که اگر چه بعضی از علما صورتها منع کرده اند چنانچه سابقا مذکور شد اما ظاهر آنست که غیر استخاره مطلقه
[illegible] خیریت دارد [illegible] امری که خیریت آن ظاهر است [illegible] معلوم باشد و در
[illegible]
[illegible] استخاره [illegible] مطلقا [illegible] اگر [illegible]
[illegible] که هرگاه بنده [illegible]
[illegible] مانند سفر کردن [illegible] یا نکاح کردن یا [illegible] امثال آن است که بدون استخاره
[illegible] و بعد از استخاره [illegible] اگر یکی از آنها راجح گردد بآن عمل کند و اگر هیچیک راجح نشود توکل کند بر
خدا تعالی و یکی را [illegible] انشاء الله تعالی خیر او در آن است [illegible] استخاره در امری که حق تعالی [illegible] از آن
[illegible] یا مکروه [illegible] و در میان [illegible] سنت که [illegible]
[illegible] امام معصوم علیه السلام میان [illegible]
[illegible] استخاره کرده اند [illegible]

ورد و ایاتی که سابقا مذکور شد در هیچیک وکالت در استخاره مذکور نبود و سید بن طاوس رح تجویز نموده زیرا که
داخل است در عمومات قضای حوائج مومنان و ایضا ممکن است که استخاره کننده این را حاجت قرار دهد و قصد کند که با او
بگویم یکی خوب است یا نه و اگر چه از عمومات وکالت دور نیست که شامل استخاره نیز باشد اما احوط آنست که جدا جا حاجت خود متوجه
استخاره شود زیرا که هر که اضطرارش بیشتر است توسل او بجناب مقدس الهی عز اسمه بیشتر میباشد و اگر فعل
غیر درینمقام قائم مقام فعل ادمی بود نمی بایست با این احادیث بسیار که درین باب وارد شده و در یک حدیث
اشعاری باین بفرمایند و ایضا با آن توجه و التفات و مرحمتی که ائمه علیهم السلام نسبت بموالی و شیعیان
خود داشتند یکمرتبه برای یکی از ایشان استخاره نفرمایند و با آن گستاخیها و بی ادبیها که فدویان و موالیان
ایشان نسبت بجناب ایشان میکردند در یک حدیث مذکور نشود که یکی از ایشان این استدعا از خدمت ایشان کرده باشد
و بجهة نوشتن فقیر این رساله را فایده اینست که برادران ایمانی بر اخبار و آثار ائمه طاهرین و پیشوایان دین مبین
صلوات الله علیهم اجمعین که درین باب وارد شده مطلع شوند و کیفیت انواع استخاره را بدانند که بهر نحو که خواهند
در حوائج خود متوسل باستخاره شوند و در همه امور اعتماد بر پروردگار خود نمایند و بدانند که خداوند در
فیض خود را بر روی بندگان گناهکار نبسته و همه را در جمیع امور بدرگاه خود خوانده و گناهان عاصیان را از
لطف و احسان خود نگردانیده ملتمس از عمل کنندگان باین رساله آنکه این مجرم عاصی را در حال حیات و بعد از وفات
بدعای خیر یاد نمایند و بر سهو و خطا که لازم غیر معصوم علیه السلام است مواخذه ننمایند و با توزع بال و تشتت احوال
و وفور اشتغال در چند شب از لیالی ماه مبارک رمضان سنه هزار و صد و چهار هجری نبوی صلی الله علیه و آله و سلم تسوید شد
والحمد لله اولا و آخرا و الصلوة علی محمد سید المرسلین و عترته الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین تمّت

